

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 25.

(3800.)

2021. június 20.

Ára 220 Ft

ujember.hu

ujember@ujember.hu

Isten szeretetét közvetítik az embereknek

Találkozás az újonnan szentelendő esztergomi papokkal

Eredics Gergőt, Forgács Balázst, Kiss Gézát, Őri Imrét és Riesz Domonkost június 19-én Esztergomban pappá szenteli Erdő Péter bíboros, prímás. A velük készült beszélgetések alapján mutatjuk be őket olvasóinknak lapunk 6. oldalán.

Bemutatták
a NEK himnuszát,
imázsfilmjét és
a világrendezvény
tizenkét hírnökét
2. oldal

Dávid és Absalom
Mit jelent ma apának
lenni a Biblia szerint?
A sorozat 9. része
az 8. oldalon

Az ökumené
rejtett útjai
– Püspöki titkárok
találkozója
12. oldal

Az MKPK Titkárságának közleménye Ferenc pápa látogatásáról

Ferenc pápa várhatóan 2021. szeptember 12-én az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust lezáró szentmisére érkezik Magyarországra.

A szentmisét megelőzően a tervek szerint külön találkozni fog a magyar állam vezetőivel, Áder János köztársasági elnökkel, Orbán Viktor miniszterelnökkel, a kormány tagjaival és más magas rangú állami vezetőikkel.

Sajnálatosnak tartjuk, hogy a Szentatya magyarországi programjáról – amely jelenleg még szervezés alatt van – hamis információk és téves értelmezések terjedtek el egyes helyi és nemzetközi médiumokban. Nem felel meg a valóságnak például az a híresztelés, hogy a Szentatya bárkivel való találkozást kizárt volna a programjából.

Budapest, 2021. június 9.

Anyaként tekint az Egyház az elváltakra

Frankó Tamás érseki bíró
a házasság érvénytelenítéséről

Frankó Tamás az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Érseki Bíróságának helynöke, bírója, a házassági tanácsadói szolgálat tagja, emellett az Esztergomi Hittudományi Főiskola rektora. A polgárilag elváltak életállapotának rendezéséről és gyógyulásáról beszélgettünk Esztergomban, a Szent Adalbert Központ rektori tárgyalójában.

– Holtomiglan-holtodiglan szól az elköteleződés, ám a legjobb szándék ellenére mégis zátonyra futhatnak házasságok. Hogyan támogatja az Egyház a krízisben lévő házasokat?

– Az Egyháznak a házasságról van egy ideális képe: az egyik legszebb és legfontosabb emberi kapcsolat, élet- és szeretetközösség. Két ember elköteleződik egymás mellett, mert örök hűségben és szeretetben szeretnének együtt élni. A bol-

Isten és a világ

Ökumenikus konferenciát rendeztek a Pannonhalmi Főapátságban

Isten és a világ – Vendégségben az Ige asztalánál címmel tartottak konferenciát a június 8-án a Pannonhalmi Főapátságban. A tanácskozáson felszólalt Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egység Előmozdítása Pápai Tanácsának elnöke (képünkön); Michael August Blume SVD apostoli nuncius; Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek; Fabiny Tamás evangélikus, valamint Fekete Károly református püspök.

A tanácskozáson jelen volt többek között Udvardy György veszprémi érsek, Kocsis Fülöp hajdúdorogi-érsek metropolita, Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök és Várszegi Asztrik püspök, emeritus pannonhalmi főapát.

„A Bibliát olvasó ember előtt újra és újra felvillan a fohász, legyenek mindnyájan egy” – kezdte köszöntőjét Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főapát.

(Folytatás a 3. oldalon)

dog házasság nem lehetetlen. Az évek során azonban nehézségek merülnek fel, mind a két fél sokat változik, alakulnak az élethelyzeteik, kríziseken mennek keresztül. Ezek a természetesen jelentkező problémák tulajdonképpen megoldandó feladatok, melyekhez az Egyház eszközöket nyújt a plébániai családcsoportokkal, a családos lelkigyakorlatokkal és a lelkeségi közösségekkel, mint amilyen például a Házasság Hétvége vagy a MÉCS. A házasság érvénytelenítése is egy eszköz, a végső, amikor már nincs más megoldás.

(Folytatás a 9. oldalon)

Nem állíthatjuk szembe a szemlélődést és a cselekvést

A Szentatya május 5-én a szemlélődő imáról tartotta a szokásos szerda délelőtti katekézist, melyet a járványhelyzetre való tekintettel sajnos még mindig zárt körben, az Apostoli Palota könyvtárában mondott el.

A Szentatya teljes katekézisének fordítását közreadjuk. *Kedves testvéreim, jó napot kívánok!*

Folytatjuk az imáról szóló katekézist. Ma a szemlélődő imáról szeretnék beszélni.

Az ember szemlélődő dimenziója – itt még nem a szemlélődő imáról van szó – egy kicsit olyan, mint az élet „sója”: ízt, zamatot ad napjainknak. Szemlélődhetünk lesve a reggel felkelő napot, vagy csodálva a tavasszal újra zöldbe boruló fákat; szemlélődhetünk zenét vagy madárcsicsergést hallgatva, könyvet olvasva, egy műalkotás vagy egy olyan remekmű, mint az emberi arc előtt állva... Carlo Maria Martini, amikor püspökként Milánóba küldték, első pástortorlevelének Az élet szemlélődő dimenziója címet adta: aki nagyvárosban él – ahol szinte minden mesterséges, ahol minden funkcionális –, könnyen elveszítheti szemlélődési képességét. A szemlélődés elsősorban nem cselekvésmód, hanem létmód: szemlélődőnek lenni.

Hogy szemlélődők vagyunk-e, az nem a szemünk-

től, hanem a szívünkől függ. És itt jön a képbe az imádság, mint a hit és a szeretet cselekedete, mint az Istennel való kapcsolatunk „lélegzése”.

Az ima megtisztítja a szívet, és vele együtt felnyitja a szemünket is, lehetővé teszi, hogy másik nézőpontból ragadjuk meg a valóságot. A katekizmus a szívnek ezt az ima általi átalakulását a szent ars-i plébános híres tanúságtételét idézve mutatja be: „A szemlélődő ima a hit Jézusra szegezett tekintete. »En nézem őt, ő meg néz engem«, mondta szent plébánosának a tabernakulum előtt imádkozó ars-i parasztember. [...] Jézus tekintetének fénye felnyitja szívünk »szemét«; megtanít, hogy mindent az ő igazságának és emberek iránti együttérzésének fényében lássunk” (Katolikus Egyház katekizmusa, 2715). Minden innen születik: egy olyan szívből, amely érzi, hogy szeretettel nézünk rá. Ekkor más szemmel szemléljük a valóságot.

En nézem őt, ő meg néz engem.” Így van ez: a szerető szemlélődésben, mely a leg-

mélyebb imára jellemző, nincs szükség sok szóra: elég egy pillantás, elég az a meggyőződés, hogy életünket egy nagy és hűséges szeretet veszi körül, melytől soha semmi nem szakíthat el bennünket. Jézus mestere volt ennek a nézésnek.

Az ő életéből sosem hiányoztak az idők, a terek, a csendek és a szerető együttlét, mely lehetővé teszi, hogy emberi létünket ne dűlják fel az elkerülhetetlen megpróbáltatások, hanem megőrizhesse tisztá szépségét. Az ő titka a mennyei Atyjával való kapcsolata volt.

Gondoljunk a színeváltás eseményére. Az evangéli-

umok ezt az epizódot Jézus küldetésének kritikus időszakára helyezik, amikor egyre nőtt körülötte az ellenállás és az elutasítás. Még tanítványai közül is sokan nem értik, és elhagyják; a tizenkettő közül az egyik az elárulását fontolgatja. Jézus elkezd nyíltan beszélni a szenvedésekről és a halálról, amelyek Jeruzsálemben várnak rá. Ilyen körülmények között Péterrel, Jakabbal és Jánossal felmegy egy magas hegyre. Márk evangéliuma ezt írja: „Ott átváltozott előttük, és ruhája olyan ragyogó fehér lett, hogy a földön semmiféle ványoló nem képes így ruhát kifehériteni” (Mk 9,2–3). Épp akkor, amikor Jé-

zust nem értik meg – az emberek elhagyják, magára hagyják –, épp, amikor nem értik meg, amikor minden elhomályosodni látszik a félreértések örvényében, isteni fény ragyog fel. Ez az Atya szeretetének fénye, mely betölti a Fiú szívét és átforgalmazza egész személyét.

A lelkeség néhány múltbeli mestere a szemlélődést szembeállította a cselekvéssel, és azokat a hivatásokat magasztalta fel, amelyek elmenekülnek a világ és annak problémái elől, hogy teljesen az imádságnak szenteljék magukat. Valójában azonban Jézus Krisztusnál, az ő személyében és az evangéliumban nincs elmentét a szemlélődés és a cselekvés között. Az evangéliumban Jézusnál nincs ellentét. Lehet, hogy valamilyen neoplatonikus filozófus hatására alakult ez ki, de ilyen dualizmus biztosan nem tartozik a keresztény üzenethez.

Az evangéliumban egyetlen nagy felhívás van, mégpedig az, hogy kövessük Jézust a szeretet útján. Ez a tetőpontja, ez a középpontja mindennek. Ebben az értelemben a szeretet és a szemlélődés szinonimák, ugyanaz a jelentésük. Keresztes Szent János azt mondta, hogy a picinyke cselekedet,

melyet tiszta szeretetből hajtottunk végre, hasznosabb az Egyház számára, mint minden más cselekedet együttvéve.

Az, ami imádságból és nem önhitt egónkból születik, az, amit megtisztít az alázat, még ha nem látványos, nem hangzatos szeretetecselekedet is, a legnagyobb csoda, amit egy keresztény végbevihet.

És ez a szemlélődő ima útja: én nézem őt, ő meg néz engem! Ez a szeretetaktus a Jézussal való csendes párbeszédben nagyon jól tesz az Egyháznak.

A Szentatya felhívása az általános kihallgatás végén:

A világ különböző helyein található kegyhelyek vezetésével ebben a hónapban, májusban, a rózsafüzért imádkozzuk, hogy a világjárvány végeért s a társadalmi és munkahelyi tevékenységek újraindulásáért fohászkodjunk. Ma a dél-koreai Namyangban található Rózsafüzér Boldogszszonya kegyhely vezetői ezt a máriás imádságot. Csatlakozunk azokhoz, akik ezen a kegyhelyen összegyűlnek, és különösen a gyermekekért és a serdülőkért imádkozunk!

Fordította:
Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

NEK: himnusz, imázsfilm és tizenkét hírnök

A Budapesten tartandó 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) himnusának és imázsfilmjének június 14-i sajtóbemutatóján Erdő Péter bíboros, prímás megbízó oklevelet adott át a világesemény tizenkét hírnökének a budapesti D50 kulturális központban.

A sajtórendezvény kezdetén a jelenlévők megtekinthették a NEK himnusát kísérő imázsfilmet.

Örvendetes, hogy 1938-ból, az előző budapesti eucharisztikus kongresszus idejéből átmentettük őseink hitét, szellemi-lelki örökségét és sok-sok tárgyi emléket – mondta a film után Zsuffa Tünde, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus sajtófőnöke, aki megjegyezte, hogy a „mostani sajtóbemutatóra éppen 83 évvel az előző kongresszus után és 83 nappal a közelgő világesemény előtt kerül sor”.

Erdő Péter bíboros köszöntőjében elmondta: „Nem akármilyen eucharisztikus kongresszusra készülünk. Talán még egyszer sem fordult elő a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok történetében, hogy az egész rendezvényt el kelljen halasztani egy járvány miatt. Nem véletlenül imádkozunk immár ötödik éve a kongresszusért.

Már eleinte is tudtuk, de most már tapasztaljuk, hogy nemcsak a mi előkészítő munkánk, hanem az isteni Gondviselésen is múlik, hogy lesz-e, illetve milyen lesz ez az egész Egyháznak szóló ünnepi esemény.

Ami pedig a hagyományt és a zenét illeti, aki ott volt 2019-ben Csíksomlyón a pápai misén, emlékezhet arra, hogy százezer ember énekelt az 1938-as eucharisztikus kongresszus himnusát, a Győzelemről énekeljen kezdetű népéneket, s a tömeg fejből

tudta annak szövegét, az ének minden strófáját.

Ez pedig azt jelenti, hogy nemcsak a budapesti plébániákon, vagy itt-ott az országban, hanem ahol magyar él, ezt az éneket ma is ismerik és szeretik.

Amikor tehát a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok általános szabályai szerint meg kellett határozni, hogy mi lesz a NEK himnusza, akkor a püspöki konferencia úgy döntött, hogy a Bangha Béla SJ által írt himnusz szövege maradjon meg (bátran énekelhető Koudela László régi dallamával). Ugyanakkor – látva az előző eucharisztikus kongresszusok modern hangszerelésű himnuszeit – a püspöki testület arról is döntött, hogy felkéri Kovács Ákos énekest, hogy öltöztesse modern zenei köntösbe a klasszikus himnuszeneket.

Ez meg is történt, és azt hiszem, hogy az eredmény lehetővé teszi, hogy e himnusz üzenete a világon mindenkihez eljusson, olyanokhoz is, akik a magyar kultúrát egyáltalán nem ismerik” – tette hozzá a bíboros, aki arról is beszélt, hogy a NEK-re a házánkba látogató vendégek megismerkedhetnek a „magyar zenei élet teljes spektrumával”. A kongresszus napjaiban erre nemcsak a délelőtti tönkénti miséken és programokon nyílik lehetőség, hanem a délutáni koncertek és más rendezvények is arra szolgálnak majd, hogy bemutassák a magyar kultúrát.

Erdő Péter bíboros és Fábry Kornél, a NEK főtitkára a világesemény „hírnökeivel”

„Adja Isten, hogy az eucharisztikus kongresszus régi-új himnusza eljusson minden ember szívéhez! Köszönjük a szakértő munkát és az ihletett hangszerelést” – zárta köszöntőjét Erdő Péter bíboros.

A sajtótájékoztatón ezután Kovács Ákos Kossuth-díjas dalszerző, énekes ismertette a Győzelemről énekeljen kezdetű korábbi himnusz újrahangzenerelésének folyamatát, és a hozzá kapcsolódó imázsfilm háttér munkáit. Kovács Ákos elmondta, hogy producerként szervezte az alkotói folyamatot, amelyben kiemelte a hangszerelésért felelős Pejtsik Péter zeneszerző, az After Crying együttes egyik alapító tagjának munkáját.

A régi-új himnusz zenei háttérét az Operaház Zenekara és Kórusa adta, a három szólóénekes pedig a televíziós tehetségkutatókból ismert Nagy Bogi, Czinke Máté és Dánielfy Gergő, akik az imázsfilmben is szerepelnek. Hét különböző variációban vették fel a himnuszeneket – van angol és magyar nyelvű, illetve csak hangszeres válto-

zat is. A felvételek a Magyar Rádió világszínvonalú 22-es stúdiójában készültek.

Kovács Ákos ismertette az imázsfilm koncepcióját is: három fiatal – az életét a hit fényében éppen átgondolni készülő ápolónő; a rockzenész, akit kinevettek a nyakában lógó kereszt miatt, illetve a pap, aki egy elmélyült gyónás után megerősödik hivatásában – a templomban, az oltárnál találkozik, hogy Jézus előtt rátalálhassanak életük kibontakozásának útjára.

Kovács Ákos az imázsfilm tavaly márciusban zajlott forgatásának nehézségeiről is beszélt: a kórházi jelenetet éppen a karantén meghirdetése előtti napon vették fel (ezután bezártak a kórházak), s a Szent István-bazilikában zajló forgatás sem történhetett volna meg egy nappal később. Mindez a „felsőbb segítség” jeleként értelmezhető, mondta a NEK előkészületeivel kapcsolatban a dalszerző.

A sajtóbemutató résztvevői meghallgathatták a NEK himnusát; az újrahangszerelt mű ősbemutatója június 14-én

12.05 perctől hangzott el a Magyar Katolikus Rádióban.

A D50 kulturális központban tartott sajtórendezvényen Erdő Péter bíboros átadta a NEK népszerűsítésével megbízott tizenkét hírnök oklevelét.

A Budapesten tartandó világesemény hírnökei: Baricz Gergő zenész, Bőjte Csaba ferences szerzetes, Csókay András idegsebész, Dolhai Attila színész, Kubik Anna színész, Lackfi János költő-műfordító, Petrás Mária népdalénekes-képzőművész (a sajtóbemutatón moldvai csángó népviseletben jelent meg), Pindroch Csaba színész, Sena Dagadu zenész, Szalóki Ágnes népzene, Szikora Róbert zenész és Űrge-Vorsatz Diána fizikus.

Perényi Szilvia, a NEK önkénteseinek szervezője a sajtótájékoztatón közölte, hogy a világrendezvényre eddig 2700 önkéntes jelentkezett, de várják a további jelentkezőket, ezért a jelentkezési határidőt június 24-ig meghosszabbították.

Zsuffa Tünde sajtófőnök a Siklósi Beatrix kezdeményezésére nyomán a Duna TV-n elindított *Ő és én* című műsorról is

beszélt; a karanténidőszakban megszakadt sorozat részeiben ötvenkét ember vall a hitéről öt-öt percben. A sorozat készítői, Hajnal Gergely és Andronyi Kolos megszervezték, hogy a tanúságtevők találkozzanak. A részben a nyilvánosság előtt zajló találkozót a közeljövőben tartják az egyik valamástevő alföldi tanyáján.

A sajtótájékoztató zárásaként a NEK imázsfilmjében is szereplő Farkas Attila érseki tanácsos, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye nyugalmazott vasmisés papja nyilatkozott egy filmbejátszásban a régi-új himnuszról, illetve arról, hogy elsőálldozó volt az 1938-as nemzetközi eucharisztikus kongresszus idején. „Akkor először éreztem meg azt a titkot, hogy a Jézus Krisztussal való találkozásunkban valószínűleg meg az életünk beteljesedése” – mondta. – Az újrahangszerelt himnusz „összeköt minket 1938-cal, Jézus jelenlétét a vele való találkozás élményét jelzi. Ezt a himnuszt annak idején gyermekhangon daloltam, ma már megvénült papként énekelgetem, s hiszem, hogy a jelenlévő Jézus elvezet az Eucharisztia által abba az örökkévalóságba, amelyben ő lesz az Úr, a király és a mindenható” – mondta vallomásában a vasmisés pap.

Az imázsfilmben közreműködik Sára Bernadette Jászai Mari-díjas színésznő; férje, Cseke Péter Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, rendező, színházigazgató keze pedig a gondviselő Isten jobbát jeleníti meg az egyik kulcsjelenetben.

Körössi László
Fotó: Ambrus Marcsi

Isten és a világ

Ökumenikus konferenciát rendeztek a Pannonhalmi Főapátságban

(Folytatás az 1. oldalról)

Magyarországon Guzmics Izidor bencés szerzetes volt az első, aki 1822-ben megfogalmazta a katolikusok és a protestánsok közötti uniót. A magyar bencések és a reformátusok elsősorban az oktató és nevelő munkában látták meg az együttműködés lehetőségét. Egy találkozó alkalmával Bódis Juszti pannonhalmi bencés tanárnak válaszolva beszélt Balogh Ferenc debreceni református teológiai tanár „a műveltség hatalmas szivárványáról, mely összeköti Pannonhalmát és Debrecen”.

Pannonhalmra mindig is igyekezett példát mutatni az ökumenikus párbeszéd területén. Járt itt III. Szűcs János pápa, Bartholomaios konstantinápolyi és II. Alekszandr moszkvai pátriárka, valamint Simeon bolgár metropolita is.

Amikor 1996-ban Szent II. János Pál pápa meglátogatta a bencés közösséget, ezt mondta: „Mozdítsátok elő a keresztények egységét, párbeszédbe lépve mindenkivel”. Egymás meghallgatása teszi ugyanis lehetővé, hogy Isten Szent Lelkére is figyeljünk – zárta köszöntőjét Hortobágyi T. Csilla pannonhalmi főapát.

Reuss András evangélikus lelkész a megjelenteket köszöntve arra mutatott rá, hogy a katolikus, valamint az evangélikus egyház együttműködésében már számtalan ökumenikus dokumentum látott napvilágot. Nagyszerű látni, „milyen nagy mértékben igaz, hogy különbözőségeink ellenére egy test tagjai vagyunk, egy a Lélek, aki elhív és vezet, és egy a reménységünk is”.

Michael August Blume SVD apostoli nuncius köszöntőbeszédét követően Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egység Előmozdítása Pápai Tanácsának elnöke Hogyan viszonyul a világhoz a keresztény hit? – Megfontolások az ökumené szemszögéből címmel tartott előadást.

Rámutatott: a keresztény ünnepek is arra világítanak rá, hogy a kereszténység alapvetően pozitív módon viszonyul a világhoz. A világ Isten műve, „ez a mű jó”. Az embert sem a véletlen hozta létre, ő is Isten alkotása, ugyanakkor bűnös is. „Szembeötlő és elgondolkodtató ugyanakkor, hogy az ember bűnösségéről való gondolkodás felekezeti nézetkülönbségekhez vezetett mind a keresztény hit és a világ, mind pedig a keresztény hit és az ember viszonyát illetően” – emelte ki a bíboros.

A katolikus hagyomány szerint az „ember istenkép-más mivolta a bűn következtében megsérült ugyan, de nem ment veszendőbe”, míg a protestáns teológusok úgy látták, hogy „a bűnbeesés szükségképpen az ember istenkép-más mivoltának elvesztését is jelentette”. Közelebről: az ember képtelen a valódi isten-és emberszeretetre.

„A felekezeti különbségek mögött alighanem a transzcendencia és az immanencia viszonyának, következésképp az eszkatológia és a történe-

lem összefüggésének eltérő megítélésre rejlik.” A protestáns hagyomány ebben a tekintetben a különbségre helyezi a hangsúlyt, s e két oldal közötti falat „csak Isten Fia képes áttörni”. Ghisbert Greschake katolikus teológus szerint viszont „egy olyan világgal szemben, amelyet nem érzékelünk többé az isteni ki nyilatkoztatás médiumának, amely tehát a szó valódi értelmében isten-telen, az ellenpólust egy világ-talan Isten alkotja”. Aquinói Szent Tamás fejti ki azt a központi jelentőségű keresztény meggyőződést, hogy Isten „minden teremtményben” benne van és közvetlenül hat. Isten immanenciája ellenére megmarad transzcendensnek, és végtelenül felülmúlja a teremtést.

Az ökumenikus teológia feladata, hogy túllépjen mindkét szélsőséges felfogáson: az egészen Más emberré válásnak köszönhetően jelen van a Logosban és Lelke által jelen van minden egyes teremtményben, ugyanakkor nem oldódik fel a világban.

„Az immanencia és transzcendencia kategóriái csupán azt a tényt rögzíthetik, hogy Isten nem a világ, és a világ nem Isten. Szükségünk van tehát egy harmadik fogalomra is: a transzparencia – áttetszőség – fogalmára” – emelte ki Kurt Koch bíboros.

Amikor a szentség kifejezésre juttatja, hogy a transzcendencia valóság jelen van az immanenciában, akkor egyúttal át is változtatja az immanenciát: áttetszővé teszi a transzcendencia felé.

Ugyanakkor a keresztény embernek szolidárisnak kell lennie a világgal – erre utal a föld sója kifejezés, míg a világ világossága azt jelzi, hogy jól látható kontrasztot alkotva kell viszonyulnunk a világhoz. „Ez a keresztény hit útja, amiként azt a II. vatikáni zsinat az eredethez való evangéliumi hűséget a korszerűséggel összekötve kijelölte számunkra, abban a reményben, hogy ez az út ökumenikus kölcsönösségben is járhatónak bizonyul” – zárta előadását Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egység Előmozdítása Pápai Tanácsának elnöke.

Fekete Károly, a tiszántúli református egyházkerület püspöke előadásában a soli

Deo gloria kifejezés jelentését elemezve rámutatott: Isten helyére nem kerülhet az ember. Isten az Isten, akit nem lehet tárgyi és gondolati keretekbe beszorítani. Aki Istent ismeri el maga felett egyedüli Úrnak, az válik igazán szabad emberré.

Karl Barth megfogalmazása szerint Isten az „egészen más”. A világ ugyanakkor Isten dicsőségének a színtere.

A német református teológus szerint a világ Krisztus

hanem elsőrendű keresztényekre van szüksége.”

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek A saeculum fogalma és jelentésének alakulása napjainkig – Adalékok a szekularizáció témájához című előadásában elmondta, a latin saeculum szó a görög aión megfelelője. Jelentése hosszú korszak, örökévalóság, világ.

Lukács evangéliumában például ez áll: „E világ fiai a maguk nemében okosabbak,

dimenziójáról beszélt, a Krisztus küldetését folytató Egyház ugyanis a világban és a világ megszentelése végett működik.

A francia enciklopédisták szerint a szekularizáció az Egyház javainak elvététét jelentette. A történelemfilozófiában és a teológiában a szekularizmus olyan ideológiára utal, mely tagadja Isten és a világ kettősségét, és a világ idejét immanens módon fogja fel.

Karl Löwith szerint korunkra „az isteni gondviselés fogalma átalakult a haladás eszméjévé, amelynek azonban már nincsenek transzcendens vonásai”. A szekularizáció a szociológiában a vallás hanyatlását, az egyházi struktúra elvilágiasodását, a világ deszakralizálását és a hit formáinak világi szférába kerülését is jelenti. Peter Berger szerint „elkerülhetetlen, hogy a nyugati kultúrvilág a modern ipari társadalom fejlődésével ne szekularizálódjon fokozódó mértékben. A német szociológus, teológus ugyanakkor figyelte arra is, hogy ennek az úgynevezett társadalmi modernizációnak a folyamata egyre inkább áthághatatlan határokból ütközik” – zárta előadását Erdő Péter bíboros.

Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke szerint manapság azt tapasztaljuk, hogy a „szekulárista szakralizálni akarják, a szakralistát pedig szekularizálni”. Pál apostol írja, hogy „tölem azonban távol legyen másban dicsekedni, mint a mi Urunk, Jézus Krisztus keresztjében, aki által a világ meg van feszítve számomra, és én a világnak” (Gal 6,14). Ez arra utal, hogy a keresztény ember ne uralkodni akarjon, hanem vállalja a keresztet. Ha a keresztény elveszíti a világot, vissza is kapja, ráadásul a maga teljességében.

A Golgota Jeruzsálem falain kívül volt – Isten ugyanis hagyja magát kiszorítani a világból, mert Isten ezen a világon hatalom nélküli és gyenge. Hol van az egyház helye a világban? – tette fel a kérdést a püspök. A járvány által korlátozott húsvéti időben „az üres templomokban kellett beszélni az üres sírról”. A koronavírus krízise felgyorsította a szekularizációs folyama-

tokat. Az egyháznak azonban el kell hagynia a szent helyeket, ugyanúgy, ahogyan azt Jézus is tette egykoron.

Ahogy Ferenc pápa mondta, Jézus ma is kopogtat az egyház ajtaján, ám azért, hogy kilépjen onnan, a világba.

A hagyományokba és ünnepeibe menekülő egyház, mely csak „túl akar élni”, elzárja magát a világtól. Ha Isten a kitisztítottakban van jelen, ha Jézus Krisztus szegény, és lemond a hatalomról, akkor az egyház sem tehet másként. A keresztény bizonyoságtétel ugyanakkor a szekuláris világban csakis ökumenikus lehet.

A Szent Márton-bazilikában megtartott napközi imáóra után mutatták be Kurt Koch *Megfontolások az ökumenéről* című tanulmánygyűjteményét (Pannonhalmi Főapátság – Bencés Kiadó), valamint az *Úton az egység felé – A római katolikus–evangélikus párbeszéd dokumentumai 1972–2013* című kötetet (Luther Kiadó – Vigilia Kiadó).

Dejcsics Konrád OSB, a Pannonhalmi Főapátság kulturális igazgatója Kurt Koch könyvét ismertette elmondta, ez a kötet a bibliai alapoktól indulva a misszió és az új evangelizáció kérdéskörén keresztül a keleti egyházakkal való kapcsolaton át a vértanúság tárgyalja az ökumené témáját. Orosz Gábor Viktor evangélikus teológus az *Úton az egység felé* című kötetéről szólva hangsúlyozta, hogy a dokumentumok fordításánál az eltérő nyelvi hagyományokat is igyekeztek egységesíteni.

Csiszár Klára pasztorálteológus, a linzi katolikus egyetem pasztorális tanszékének professzora előadásában a misszió kérdéseiről beszélt. Mint elmondta, az ember itt-létének motivációja az értelmes élet, az Egyház fennállásának alapja pedig a misszió. A misszió a megtestesülés logikájából következik, mert „aki elmerül Isten szeretetében, az felelősen a felebaráti szeretetben”, és „aki a Teremtőt szereti, az szereti a teremtményét is”. A misszió célja, hogy az ember kezébe vegye életét, és azt egyre inkább értelemmel teli létté formálja.

Béres Tamás evangélikus lelkész, tanszékvezető egyetemi tanár a dogmatika ökumenikus szempontjait ismertette kifejtette, hogy Ferenc pápa Áldott légy! kezdetű enciklikája új megvilágításba helyezte Isten és a világ viszonyát. Vladár Gábor református lelképásztor, egyetemi tanár az egység újszövetségi perspektívájáról szóló Ernst Ksemann német teológus meglátásai alapján.

Ezt követően kerekasztal-beszélgetésre került sor Kurt Koch bíboros, Orosz Atanáz püspök, Fabiny Tamás püspök és Vladár Gábor lelképásztor részvételével. A diskurzust Görfölb Tibor, a Vigilia folyóirat főszerkesztője, egyetemi docens vezette.

A tanácskozási ökumenikus vesperással zárult.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

A viharban is velünk van

Mk 4,35–41

A tó, amelyen a tanítványok hajóznak, nem más, mint a világ, az életünk, amely tele van az egzisztenciánkat fenyegető, veszélyes viharokkal. A hajó, amelyben utaznak, a saját létezésünk.

A vihar az életünk vihara, megpróbáltatásaink sorozata, hasonlóan az olvasmányban szereplő Jóhhoz, akiről tudjuk, hogy mindenét elveszítette, ami fontos és értékes volt számára, mégis töretlen maradt az Istenbe vetett bizalma. Isten nem azért engedi meg a viharélményeket, mert gyengék vagyunk, hanem azért, mert erősnek képzeljük magunkat, olyanoknak, akik nélküle és tőle függetlenül is tudnak boldogulni. Isten a beképzeltségünkben és az erős egónkban nem tudja elrejtetni ajándékait, ezért megtörténik, hogy a gondviselés nem akadályozza meg bárkánk viharba sodródását.

A világhárvány által hosszú hónapokra lebénytott életünket jól visszaadja a mai evangéliumban szereplő vihar képe. Valódi sötét felhők és hatalmas hullámok fenyegették a létünket, a terveinket, a kapcsolatainkat, és a „hogyan tovább” feszült szorongása az uralma alá hajtotta az egész életünket. Az apostolokhoz hasonlóan mi is elvesztetté váltunk, csak hánykódtunk a viharos vízen. A tanítványok két fontos felismerésre jutnak a viharban. Az egyik, hogy mindannyian ugyanabban a bárkában vannak, törekenyen, irányt vesztetten és egymásra utaltan. A másik döbbenetes élményük pedig az, hogy velük van Jézus, de alszik. Mi is ugyanígy újra meg újra ráébredünk, hogy külön-külön, a magunk erejéből nem tudunk előrejutni, hanem csakis együttesen, és Jézusba kapaszkodva, aki a mi hajónkban is ott van.

Jézus alszik a bárkában. A viharban is velünk van az élet ura, aki értelmet és célt ad a létünknek, sokszor mégis félünk. Az apostolokhoz hasonlóan tévesen mi is azt gondoljuk, hogy Jézus közönyös irántunk, nem törődik velük. Nemegyszer úgy érezzük, mintha Istent nem érdekelné az életünk, mintha nem hallgatná meg az imádságainkat, nem venné észre a szükségünket. Hajlamosak vagyunk arra, hogy amikor bajba keveredünk, nem Istenhez fordulunk először, hanem saját terveket kezdünk szőni, igyekszünk kitalálni, hogyan is vészeljük át az adott helyzetet. A túlélésre játszunk, pedig a mi bárkánkban is ott az Isten, és csak azt kellene tennünk, amit a tanítványok tettek: fel kellene ébreszteniünk Jézust. Aki Istenbe veti a bizalmát, nem tud elveszni.

„Miért féltek ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?” – szólít meg minket is Jézus. A hit kezdete az, amikor tudatosul bennünk: rászorulunk Istenre. Nem vagyunk elégségesek önmagunknak, egyedül elsüllyedünk, szükségünk van az Úrra. Akkor, akárcsak a tanítványok, mi is megtapasztaljuk majd, hogy ha ő a fedélzeten van, nem fogunk hajótörést szenvedni. Isten ugyanis mindazt, ami velünk történik, képes jóra fordítani, még a legrosszabb dolgokat is. Jób élete ennek az igazolása.

Teljesen át kell adnunk az életünket Isten irányításának, és akkor soha nem fogunk elveszni. Bármekkora viharba kerülünk is, bármilyen nagy próbatételten esünk is át, ő mellettünk lesz, vele áterhetünk a túlsó partra. Merjük átadni az életünket Istennek, és hagyni, hogy ő vezessen bennünket!

Németh Norbert

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (25.)

A hívókért szóló két imádság után a harmadik hosszabb és tartalmilag is bővebb. A nép ezalatt már a „kerubéneket” énekli. Az előírás szerint „az áldozópap pedig szétterjesztett karral csendben mondja a következő imát”. Valójában ez a leghosszabb a papi csendes imák közül. Jelentőségét kiemeli a papi gesztus: most másodszor fordul elő a Szent Liturgiában, hogy kiterjesztett karral imádkozik a pap. Figyelemre méltó módon ez az ima egyszerű, de nagyon fontos megállapítással kezdődik: „Senki sem méltó azok közül, akiket a testi kívánságok és gyönyörűségek lekötve tartanak, hogy hozzád járuljon vagy közeledjék.” Szinte buzdítja magát a pap arra, amit a nép énekel, és amit kíváratva ő is imádkozni fog: „Tegyünk félre mostan minden földi gondot.” Mindezt azért, mert az Úrnak „szolgálni nagy és rettenetes maguknak a mennyei erőknek is”. A pap tudatában van annak, hogy Jézus Krisztus emberré lett, sőt, a főpapunk lett, és így adta át neki, a papnak az áldozat bemutatásának lehetőségét. Az ima különösen felhívja a figyelmét erre. Az áldozat bemutatásához azonban csak bűbnattal közeledhet, amit ki is fejez: „Tekints rám, bűnös és méltatlan szolgádra.” Majd sorjázza a kéréseit: „Tisztítsd meg lelkemet és szívemet a rossz lelkiismerettől, (...) tégy alkalmassá engem (...), hogy ezen szent asztalod előtt álljak (...), mert meghajtott fővel járulok hozzád (...), tégy méltóvá engem, bűnös és érdemetlen szolgádat, hogy ezen ajándékokat neked bemutassam.”

Majd egy doxológiába torkolló, a bizánci liturgiára nagyon jellemző mondattal fejeződik be az ima: „Mert te vagy a feláldozó s aki feláldoztatol, az elfogadó s aki kiosztatol, Krisztus Istenünk.” Igen, Krisztus a mi örök főpapunk, aki itt és most is végzi a Liturgiát, melyben saját magát adja áldozatra, hogy aztán a szent-áldozásban saját magát adja nekünk ajándékol. A pap csak közreműködik ebben, őt képviselve, „az áldozópa-

pi rend kegyelmével felruházza”. Mindkét megközelítést el lehet fogadni: „in nomine Christi” (Krisztus nevében), illetve „in persona Christi” (Krisztus személyében) végzi a szent cselekményt. A Liturgia fő végzője azonban mindig maga Krisztus, hiszen nem új és nem megismételt áldozatról van szó, hanem az egyszer s mindenkorra végbement krisztusi áldozat megjelenítéséről, jelenvalóvá tételéről. Ebben közreműködik látható módon a pap.

Az ima végeztével a pap körülötményezi az oltárt, az előkészületi asztalon a felajánlott adományokat, majd a királyi ajtóból a híveket. (A liturgikon előírja, hogy közben az 50. zsoltárt kell mondania a bűnbánat jeléül.) Ám erre csak a diakónusnak van lehetősége, illetve ideje — ha szolgál —, mert ő már a „kerubének” alatt elkezdí a tömjénezést. Mindenesetre a tömjénezés fontos részét képezi a Liturgiának: előkészíti a nagy bemenetet (a felajánlási menetet), felkészíti a szent helyet és a jelenlévőket az áldozatra, tisztulást közvetítve nekik. A maronita liturgia érdekessége, hogy a szertartás elején a szent edényeket külön-külön sűrű tömjénfüstbe tartja a pap, hogy így tisztítsa meg azokat.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

A szentlecke

Vasárnapokon és főünnepeken az olvasmányt és a zsoltárt valamelyik apostol – Pál, Péter, János, Jakab, Júdas – nevéhez fűződő újszövetségi irat egy részlete (apostoli levelek, Jelenések könyve), a szentlecke követi. Ez alól kivétel a Zsidókhoz írt levél, amelynek a szerzőjét apostoli tekintélyűnek tartjuk, de nem nevesítjük.

A szentlecke természetesen, szervesen vezet át az Ószövetségből az evangéliumba. Pontosan azt a lépést segít megtennünk, amit az első tanítványoknak is meg kellett tenniük: Jézus halálának és feltámadásának tükrében felismerni benne azt a rég megígért Messiást, aki véglegesen helyreállítja Izraelt, és új népet gyűjt maga köré napkeletről napnyugatig.

A szentlecke Jézusnak azt a bizalommal teli gesztusát is elénk tárja, hogy feltámadása és mennybemenetele után, amikor fizikai valójában már nincs itt közöttünk, apostolaira bízta magát, jelenlétét; ezeknek a törékeny és korábban olykor tétovának és hűtlennek bizonyult, egyszerű halászberekeknek a gondjaira bízta ennek az eleven titoknak a továbbadását és kibontását.

A szentlecke hallgatásakor, különösen Szent Pál leveleinek olvasásakor, jó, ha tudatában vagyunk annak, hogy ezek az apostoli szavak még abból az időből származnak, mielőtt az evangéliumokat véglegesen papírra ve-

tették volna. Az Egyház születésének azon csodálatos éveiből maradtak ránk, amikor Jézus Krisztus halálának és feltámadásának titka, az erről szerzett tapasztalat, annak megélése, hogy ő az Úr és a Messiás, minden más megfontolást, róla szóló történetet vagy épp tőle származó mondást megelőzött. Az a csodálatos tudás hatja át ezeket a szövegeket, hogy az értünk meghalt és feltámadt Jézus Krisztusban Isten kimondhatatlan részesedést ad nekünk önmagából. Befejezésül izlelgessük a szentleckék lelkiségének ezt az örömteli rácsodálkozását az Efezusiaknak írt levél Krisztus-himnuszával:

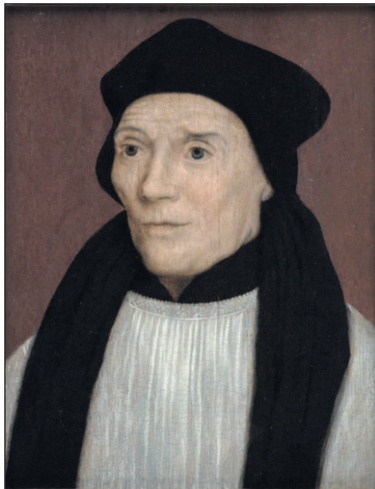
„Áldott a mi Urunk, Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki megáldott minket a mennyek minden Lélektől való áldásával Krisztusban. Mert általa választott ki minket magának a világ teremtése előtt, hogy szeretek és feddhetetlenek legyünk előtte a szeretetben. Előre elhatározta, hogy Jézus Krisztus által akarata és tetszése szerint gyermekeivé fogad minket, hogy magasztaljuk dicsőséges kegyelmét, amellyel megajándékozott minket szereteti Fiában. Benne van vére által megváltásunk, bűneink bocsánata kegyelme gazdagságából, amelyet teljes bölcsességgel és okossággal kiárasztott ránk” (Ef, 1,3–8).

Fehérvári Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Fisher Szent János

Június 22.

Tizennégy évesen Cambridge-be került, ahol előbb bakkalaureátust, majd doktori fokozatot szerzett teológiából. Huszonöt éves korában pappá szentelték. Lelkipásztor, tudós és humanista volt. Protektorrá, majd az egyetem kancellárjává nevezték ki. A király edesanyja őt választotta gyóntatójává, és minden ügyben a tanácsát kérte. János hatására alapított két teológiai tanszéket, egyet Cambridge-ben, egyet pedig Oxfordban.

1504-ben, mindössze harmincöt évesen Rochester püspökévé nevezték ki. Szerényen élt, szigorú volt önmagához, mint egy szerzetes. Püspökként is sokszor látogatta a betegeket és a szegényeket.

Továbbra is ő vezette a cambridge-i egyetemet, amelyet valósággal felvirágoztatott: görög és héber tanszéket hozott létre, rengeteg könyvvel gazdagította. Meghívta professzornak a híres humanistát, Rotterdami Erasmust. Ő maga negyvennyolc éves korában kezdett görögül tanulni, ötvenegy évesen pedig héberül.

Az általános fanatizmus és vallásháborúk korában János püspök mindig megőrizte józanságát. Írt ugyan egy négykötetes könyvet

Luther ellen, de a katolikus egyház visszaélési fölött sem hunyt szemet. Így írt erről könyvében: „Szeretném, ha a római pápák megreformálnák püspökeik erkölceit, amennyiben a nagyravágyást, mohóságot és fényűző életet száműznék belőlük.” Amikor valaki gratulált neki a könyvhöz, azt válaszolta: „Talán jobb lett volna, ha helyette inkább imádkozom.”

Amikor VIII. Henrik király 1522-ben beleszeretett Boleyn Annába, és minden eszközt felhasznált, hogy Aragóniai Katalinnal kötött

házasságát felbontassa, támaszt keresett a rochesteri püspökben. Ám csalódnia kellett. János kijelentette: egy házasságot, amely húsz éve fennáll, sem isteni, sem emberi hatalom nem bonthat föl; ennek a meggyőződésének hangsúlyozására kész saját életét is feláldozni. Ekkor valóságos hajtóvadászat kezdődött ellene. Kétszer bebörtönözték, meg akarták mérgezni, belöttek annak a könyvtárnak az ablakán, ahol tartózkodott. Püspöktársai sem tartottak ki, „kompromisszumos javaslatot” terjesztettek elé.

Végül VIII. Henrik elérte célját. A parlament elfogadta a szupremáciáról szóló törvényt. A király esküt követelt alattvalóitól, amellyel a Boleyn Annával kötött házasságát érvényesnek ismerik el, és amely a királyra ruházta a legfőbb egyházi hatalmat. Ekkor végképp eldőlt János sorsa.

Tíz hónapra börtönbe vetették. A pápa eközben kinevezte bíborossá. Henrik dühöngött: „Csak küldjön neki bíborsapkát a pápa – mondta –, majd gondoskodom róla, hogy ne legyen feje, amelyre fölthesse!”

Halála napján hajnali ötkor az őr fölébresztette a bíborost azzal, hogy aznap délelőtt ki fogják végezni. A hosszú raboskodás annyira elgyengítette az idős férfit, hogy székben kellett a vesztőhelyre vinni.

L. K.

A hét liturgiája

B év

ÉÉ 270.

JÚNIUS 25., PÉNTEK (Vilmos, Vilma, Viola) – Ter 17,1.9–10.15–22 – Mt 8,1–4.

JÚNIUS 26., SZOMBAT – Alexandriai Szent Cirill püspök és egyháztanító vagy Szent Josemaría Escrivá de Balaguer emléknapi (János és Pál) – Ter 18,1–15 – Mt 8,5–17.

JÚNIUS 27., ÉVKÖZI 13. VASÁRNAP (Szent László király, Sámson, Ulászló) – Bölcs 1,13–15; 2,23–24 (A halál a sátni irigységének a műve és a bűn büntetése.) – 2Kor 8,7.9.13–15 (A testvéri szeretet enyhíti mások szükségét.) – Mk 5,21–43 vagy Mk 5,21–24.35b–43 (Kislány, mondom neked, kelj fel!) – Zsolozsma: I. zsoltárhét – Énekrend: Ho 257 – ÉÉ 587, Ho 257 – ÉÉ 154, Ho 109 – ÉÉ 595, Ho 152 – ÉÉ 190.

próféták.) – Lk 1,5–17 (Keresztelő János születésének hírüladása.) – Ünnepi mise: – Iz 49,1–6 (Íme, a nemzetek világosságává tettelek.) – ApCsel 13,22–26 (Jézus eljövetele előtt János a bűnbánat kereszttségét hirdette.) – Lk 1,57–66.80 (Keresztelő Szent János születése.) – Énekrend: Ho 232 – ÉÉ 679, Ho 232 – ÉÉ 270, Ho 140 – ÉÉ 779, Ho 274 –

JÚNIUS 20., ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP (Rafael, Florencia) – Jób 38,1.8–11 (Isten a teremtés Ura; ő az, aki mindennek határt szab.) – 2Kor 5,14–17 (Aki Krisztusban van, új teremtmény.) – Mk 4,35–41 (Ki ez, hogy még a szél és tenger is engedelmeskedik neki?) – Zsolozsma: IV. zsoltárhét – Énekrend: Ho 227 – ÉÉ 593, Ho 227 – ÉÉ 143, Ho 140 – ÉÉ 597, Ho 273 – ÉÉ 190.

JÚNIUS 21., HÉTFŐ – Gonzága Szent Alajos szerzetes emléknapi (Lujza, Leila) – Ter 12,1–9 – Mt 7,1–5.

JÚNIUS 22., KEDD – Nola Szent Paulinus püspök vagy Fisher Szent János püspök és vértanú és Morus Szent Tamás vértanú, az államfők és politikusok védőszentje emléknapi – Ter 13,2.5–18 – Mt 7,6.12–14.

JÚNIUS 23., SZERDA (Zoltán, Etel) – Ter 15,1–12.17–18 – Mt 7,15–20.

JÚNIUS 24., CSÜTÖRTÖK – KERESZTELŐ SZENT JÁNOS SZÜLETÉSE FŐÜNNEPE (Iván, Levente) – Vigilia mise: Jer 1,4–10 (Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismertelek.) – 1Pét 1,8–12 (Az üdvösséget keresték és kutatták a

Veres András győri megyéspüspök június 12-én áldozópappá szentelte a Győri Egyházmegye szolgálatára Simon Dávid diakónust, valamint diakónussá Licz Csabát a soproni Szent Mihály-templomban. A szentmisén koncelebrált Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök, valamint az egyházmegye papsága.

Veres András megyéspüspök szentbeszédében elmondta: A legfőbb feladatunk, hogy megismerjük Isten akaratát. Ez saját érdekünk is. Gyakran körülményeink, adottságaink elgáztatnak annak felismerésében, hogy mi lehet az Isten szándéka, akarata velünk, de a megismerés után feladatunk, hogy kövessük is azt.

Egész életünkben tapasztalhatjuk, hogy Isten gyakran képességeinket meghaladó dolgokra hív. De csak azért, hogy ne magunkban, hanem Isten erejében bízunk!

Sokféle élethivatás van ezen a világon, amelyek között a szerzetesi és a papi szolgálat egészen sajátos. Többben a környezetük hatására nem merik követni, bármennyire érzik szívükben a hívást.

Vannak bizonyos körök ma, akik igyekeznek hiteltes lenni, lejáratni az egyházi hivatásokat. És lássuk be, éppen e hivatás sajátossága

Őrizzétek a tüzet szívetekben!

Pap- és diakónusszentelés Sopronban

folytán, maga az ember is, aki a meghívást kapja, nem egyszer fél elfogadóan válaszolni rá. Pedig tapasztalatunk lehet róla, és nem is lehet kétséges számunkra: engedni, hogy Isten teljesen lefoglaljon bennünket magának, ez az élet legésszerűbb tette!

Mindenki abban a hivatásban lehet boldog, amelyre Isten őt hívja. De az említett papi hivatásnak éppen az a sajátossága, hogy teljesen és osztatlan szívvel kell és lehet élni Isten ügyének. Ezért a legmagasztosabb hivatás.

A szentelendőkhöz szólva a püspök a következőket mondta: A teljes odaadás egyedülálló örömet ad és természetesen az ezzel járó nehézségeket is. Sajnos vannak, akik eltévednek, és esetleg már nem teljes odaadással végzik szolgálatukat. Nem is találják már örömeiket a hivatásukban, sőt, a rájuk bízottak is csak szenvednek miattuk. Bármennyire fáj, de ki kell mondanunk: ők rossz, nagyon rossz cégerei az Egyháznak is, de a hivatásnak is.

Ferenc pápa a Patris corde kezdetű, legutóbb kiadott

apostoli buzdításában azt írja: „Ahol egy hivatás, legyen az házasi, cölebszi vagy szüzi hivatás, nem éri el az önjándékozás érettségét, hanem megáll a pusztán áldozati logikánál, akkor ahelyett, hogy a szeretet szépségének és örömeinek a jele lenne, félő, hogy a boldogtalanság, a szomorúság és a csalódottság kifejezésévé válik” (7).

A költő pedig azt írja: „A tűz sohasem mondja, hogy elég – és nem sajnálja felélni önmagát, akinek áldott küldetése: égni” (Szent-Gály Kata).

Kedves szentelendő Testvéreim! Ezt a tüzet, amit most éreztek magatokban, hogy az Úr és az Egyház szolgálatába álljatok, őrizzétek a szívetekben!

Ez nem történhet másképpen, mint hogy mindennap megújítjátok az elköteleződéseket, és a rendszeres imádságban újra és újra fölajánljátok életeteket, szolgálatotokat Istennek és azoknak, akiket a Gondviselés rátok bíz.

Veres András bátorította a szentelendőket: bizhattok abban, hogy ő, akit Jézus menyegyeri Édesanyánknak rendelt, a ti szolgálatotokban is minden nap, minden jelentős és jelentéktelen eseménynél jelen lesz.

Forrás:
Győri Egyházmegye
Fotó: Németh Péter

Áldd meg őket egészséggel és életszentséggel!

Jubileumot ünnepelt a domonkos család

Szent Domonkos örök életre születésének és a „Sacra praedicationis” magyarországi kezdetének 800. évfordulóját ünnepelte a domonkos család. Michael August Blume SVD apostoli nuncius, a domonkos rend generálisa és több elöljárója az egész magyar domonkos család részvételével mutatott be szentmisét június 13-án a Mátyás-templomban, majd rendtörténeti kamarakiállítás nyílt a közeli dominikánus udvarban.

Körbe vesszük az oltárt a budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomban. A tekintetek a középpontra irányulnak, s mintha egy láthatatlan lánc fogna össze mindannyiunkat, miközben az Eucharisztia ünnepsére készülünk. A szentélyben a domonkos testvérek és nővérek fehér habitusukban, a padokban a hívek, köztük a világi domonkos közösségek tagjai, középen az oltár.

A rend kettős jubileumot ünnepelt. Szent Domonkos halálának és a rend magyarországi története kezdetének 800. évfordulóját. Az ünnepre Magyarországra érkezett Gerard Timoner OP, a rend generálisa, Peter Kreuzwald OP a Teutonia Domonkos Rendtartomány – ide tartozik a magyar vikáriátus – provinciálisa, Alain Arnould OP, európai socius. A szentmise főcelebránsa Michael August Blume SVD, Magyarország apostoli nunciusa volt.

Az egybegyűlteket Andrzej Kosztecki OP tartományi vikárius köszöntötte. Kifejezte örömét, hogy együtt adhatnak hálát azért, hogy a „rend nyolcszáz éve tanúja lehet a világ- és magyar egyház örömeinek és bánatának, részese lehet életének. Egy pillanatra megállunk megköszönni ezt az időt, a testvéreket és mindazokat, akiknek hirdetjük az evangéliumot.”

A szentmise szóoka, Gerard Timoner feltette a kérdést: Mi teszi

ezt a jubileumot annyira sajátossá? A nyolcszáz év önmagában elég ok, hogy ünnepeljünk? Válaszában azt fogalmazta meg, nem minden számít, ami megszámlálható, s nem minden számolható meg, ami számít.”

Kifejezhető számokban, hány domonkos testvér, nővér és világi domonkos él Magyarországon, de a szeretet, az elköteleződés és a hivatás, ami a domonkos család tagjait itt összegyűjti, nem megszámlálható. Isten országa az ő kicsi, emberi, törekény valóságuk – olyan személyeké, akik nem saját erejükre, hatalmukra hagyatkoznak, hanem Isten hatalmas szeretetére és irgalmára.

„Így az én átváltozik, és mi lesz belőle, és az egyén identitása kitágul” – mondta a rendi mester. „Saját erőnk ugyanis egyértelműen kevés a világ problémáival szembesülve, ám ha Isten szolgálatába állítjuk, hasznossá válik és értelmet nyer. Isten szeretetének csodája az, aminek kö-

szönhetően az elvetett mag kicsirázik és szárbá szökken.”

Ahogy Ferenc pápa Bolognában Szent Domonkos sírja előtt imádkozott – idézett a rendnek címzett Praedicator gratiae kezdetű leveléből –, Gerard Timoner, a generális is imádkozott homíliájában a magyar domonkos családért.

Amikor valakiért imádkozunk, ott vagyunk Jézus imádságának szívében, a középpontjában – mondta.

Gerard Timoner OP, a rend generálisa a domonkos nővérekkel

A jubileum alkalmából kamarakiállítással emlékeznek meg a rend magyarországi történetéről. Az egykori budai Szent Miklós domonkos kolostor romjainál, a dominikánus udvarban helyeztek el tablókat. Itt fogott ugyanis az 1241–42. évi tatárjárás pusztításai után Béla király uralkodói rezidencia és főváros építésébe, s itt kapott helyet „a király kedvenc szerzetesrendje”, a domonkos rend is. A plébániatemplom

szomszédságában 1254-re készülhetett el a Szent Miklós-templom és a hozzá kapcsolódó kolostorépület, mely először 1541-ben, a török megszállás előtti ostromok idején, majd Buda 1686-os felszabadítása során, végül 1945-ben, Budapest ostromakor is romba dőlt.

Hosszan elnyúló helyreállítás és újjáépítés eredményeként ma a Budapest Hilton magába foglalja a középkori kolostor leglátványosabb maradványait, az úgynevezett dominikánus udvart. A kamarakiállítás tablói a turisták figyelmét hívják fel a rend magyarországi történetére, mai jelenlétére. A domonkos közösség célja az volt, hogy megnyissák a nagyvilág felé a hely, a rend és híres nagyjaik történetét.

A tárlatot Zágórhidi Czigány Balázs történész, a Vasvári Domonkos Rendtörténeti Gyűjtemény és Múzeum igazgatója nyitotta meg. Bemutatta a jubileumra készült, *Domonkosok* című kiadványt. „Romok mellett állunk, de a romok nemcsak a pusztulásról beszélnek, hanem a folyamatos megújulásról is. Hiszen ez jövőépítésünk alapja.”

Julianusz barát különleges jelkép számunkra. Ő volt, aki hírt hozott Magna Hungaria magyarságáról. Azért kereste fel pogányságban maradt testvéreit, hogy elvezesse őket Krisztushoz. Így gondoljunk rá! – biztatott a történész.

Ezután elhelyezték az emlékezés virágait Julianusz barát, domonkos szerzetes szobránál.

Végül vasvári finomságokkal, mézborral és domonkos süteménnyel vendégelték meg az ünnepelőket.

Az ünnepi szentmisén részt vett V. Németh Zsolt, a kiemelkedő nemzeti értékek felügyeletéért felelős miniszteri biztos, Vasvár országgyűlési képviselője, valamint Tóth Balázs, Vasvár polgármestere is.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Isten szeretetét közvetítik az embereknek

Találkozás az újonnan szentelendő esztergomi papokkal

(Folytatás az 1. oldalról)

„Szeretek a hívek között lenni, osztozni az örömeikben, a gyászukban. Isten szeretetét akarom közvetíteni feléjük, amit magam is megtapasztaltam, és ami annyira vonzó volt számomra, hogy ki tudtam mondani: pap szeretnék lenni, Istent és az embereket szolgálni” – mondja Eredics Gergő.

Érettségi után jelentkezett a szemináriumba. Már gyerekként megfogalmazódott benne, hogy életét az emberek szolgálatára szeretné feltenni. Akkoriban két lehetőséget látott maga előtt: a szülei példája nyomán mentőtisztként segíteni az embereket, vagy Isten hívására válaszolva papként élni. A választ végül nem úgy és nem ott kapta meg, amint

Eredics Gergő

ahol remélte. Még az általános iskola befejezése előtt részt vehetett Rómában a ministránsok találkozásánál. „Hatalmas várakozással indultam a katolikusok fellegvárába. Úgy gondoltam, biztosan ott fog tisztázódni bennem a papi hivatásom kérdése. Hol máshol? Imádkoztam a nagy bazilikákban, térden állva felmentem a szent lépcsőn, de az Úr nem adta meg a választ, amire számítottam, vagy legalábbis nem úgy, ahogyan elképzeltem.” Így aztán Gergő a gimnáziumi tanulmányainak megkezdésekor úgy gondolta, hogy mentőtest lesz.

A ferenceseknél tanult Szentendréren. Bekapcsolódott a ferences miszió munkájába, és az iskolai szünetekben kárpátaljai cigánytáborokba ment, hogy a gyermekeknek Istenről, az ő szeretetéről beszéljen. „Nem kellett mást tennünk, csak a gyerekekkel foglalkoznunk. Hitoktattunk, korrepetáltunk, és rengeteget játszottunk velük. Egy alkalommal odajött hozzám egy gyerek, átkarolt, és azt mondta: lopikázzon el magával.” Gergő itt, a legelesebbek között tapasztalta meg, milyen nagy szükség van arra, hogy közvetítsék számukra Isten szeretetét. „Ahhoz, hogy sugározni tudjuk ezt a szeretetet, nekünk is át kell élnünk, csak ebből a tapasztalatból tudunk adni másoknak. Ezeknek a gyerekeknek otthon gyakran nem volt mit enniük, nem kapták meg a családban azt a szeretetet, amihez minden embernek joga van.” Ez a feladat nagyon megfogta a gimnazistát, és még később, a szeminárium éveiben is eljárt egy kis csapattal Kárpátaljára. Az egyik évben a vezetőjüknek haza kellett mennie, így Gergő egyedül maradt, és az egyik táborból át kellett mennie a másikba a rengeteg felszereléssel, ráadásul nyelvtudás nélkül. „Nem támaszkodhattam semmire, ami korábban biztonságot adott. Ekkor tapasztaltam meg, hogy ha Istenre tudok hagyatkozni egy ilyen helyzetben, ő minden kegyelmet megad, és boldo-

gulok. Megérett bennem a válasz, és kimondtam az igent arra a kalandra, amelyre, úgy érzem, Isten meghívott. Eldöntöttem, hogy vele járom tovább az utam.” Így kezdte el érettségi után a szemináriumot. „A tanulmányaim hat éve alatt, ha időnként elbizonytalanodtam, mindig vissza tudtam találni Isten megingathatatlan szeretetéhez, amire fel akarom tenni az életemet.”

Már kispapként megtalálta egy különleges feladat. Bekapcsolódott Csépanyi Gábor atya lelkigyakorlataiba, amelyek a gyermekekre vágyóknak szólnak, és amelyeket évek óta Mátraverebély-Szentkúton tartanak. Gergő személyesen érintett ebben a témában, hiszen ikertestvérét és őt születésüktől fogva az örökbe fogadó szülei nevelték. „Nagyszerű gyerekkorom volt. Nem hiszem, hogy anyukám és apukám kevésbé szeretnének, mintha a vér szerinti gyerekük lennének. Sőt, úgy gondolom, ők erősebben vágyakoztak gyermek után, mint sokan mások, ezért bennük talán még jobban megnyilvánul az a feltétlen szeretet, ami a gyermekáldást kíséri. Hiszen nem tudhatták, milyenek leszünk, milyen a genetikánk, ők teljesen, feltétlenül nélkül mondtak igent ránk. Hála van a szívemben, mert az örökbe fogadás témáján keresztül sok embert meg tudok érinteni, átérzem a helyzetüket, és így Isten közelébe vihetem őket.”

Az életet átforgató erő

„Máig sem értem pontosan, hogyan csöppentem ebbe az egészbe” – mondja Forgács Balázs, akinek a szívét lépésről lépésre hódította meg az Úr. Balázs járt hittanra, volt elsőáldozó és béralkozó is, de nem vette körül olyan közeg, amelyben a hite szárba szökkenhetett volna. Az elvetett mag mégis kicsirázott és növekedni kezdett.

„Falun nőttem fel. A szüleim mezőgazdasággal foglalkoztak. Iskolaéveim alatt nyaranta én is dolgoztam a földeken, és sokat játszottam a barátaimmal a szabadban. Bicikliztünk, motoroztunk a határban, fociztunk a hereföldön. Akkoriban jött be a számítógép, a digitális fényképezőgép, később az internet. Számítógépes játékokat játszottunk, akciófilmet forgattunk” – meséli, és érezhető, hogy igazán jól érezte magát otthon, Bese nyótelken. Balázs szerette az általános iskoláját, osztálytársai többségével együtt vettek részt a hittanórákon. Harmadikban az elsőáldozásra, hetedikben a béralkázásra készültek, és minden vasárnap elmentek a szentmisére. Visszatekintve Balázs mindebben inkább hagyományt lát. Társaival együtt később valamennyien otthagyták a templomot, mert nem volt egy olyan ifiközösség, ami megtartotta volna őket. „A hittantanárnő egyébként mindent megtett értünk, le a kalappal előtte. Jól éreztük magunkat a béralkáztatón, de sokat rosszalkodtunk: kártyáztunk a hátsó padban, szünetben a benti cipővel dobáltuk egymást.” Amikor eljött a pályaválasztás ideje, arra gondolt, hogy gépészmérnök lesz vagy a katonára. „Az, hogy papnak menjek, meg sem fordult a fejemben. Az életem végéig tartottam volna ezt a választást.” Végül a bölcsészlet mellett döntött, az ELTE-re járt szlavisztika szakra. „Olyan nyelvet akartam tanulni, ami nem világnyelv, és Magyarországgal szomszédos országban beszélik. Így esett a választásom a szláv nyelvekre.”

Utolsó éves egyetemista volt, amikor jelentkezett a szemináriumba. Hosszú folyamat vezetett ideig. A

béralkozása után nem járt templomba, de a lelke mélyén megmaradt a kapcsolata Istennel. „Kamaszként gyakran előfordult, hogy Jézussal meg szent dolgokkal viccelődtünk,

Forgács Balázs

gúnyolódtunk a haverjaimmal. Mégis hittem, hogy van Isten, és tudtam, hogy figyel rám.” Egyetem alatt szolgált meg benne a hívás, úgy érezte, jó lenne elmenni a templomba. Heti rendszerességgel kezdett misére járni, figyelt arra, amit a prédikációban hallott, és otthon olvasta a Szentírást.

Egyre jobban foglalkoztatta, mit mond neki Isten. Szeretete volna elmélyíteni vele a kapcsolatot, imádkozott azért, hogy megtalálja az útját, de a jövőjéről mindig úgy gondolkodott, hogy családost emberként él majd. „Amikor elengedtem azt az elképzelésem, hogy engem csak a házasságra hívhat Isten, akkor vált intenzívvé a kapcsolatom vele. Hirtelesen nagyon közel kezdtem érezni magamhoz. Onnantól kezdve azért imádkoztam, hogy felismerjem Isten szándékát, és megértsem, milyen szolgálatra hív, legyen az akár a papság is. Sok egyértelmű jelet küldött, egyszer egy imában számomra hallható módon is. Ez először megijesztett. Biztosan így kell beszélgetni Istennel? – tettem fel magamnak a kérdést. De amikor végül beadtam a derekam, és elindultam a papi hivatás útján, nagy nyugalom töltött el. Olyan érzésem volt, mintha megtaláltam volna valamit, amit már régen kerestem.”

A szemináriumban sok minden új volt számára, a fiatalabb társai otthonosabban mozogtak egyházi dolgokban. „Én másodéves voltam, amikor először tartottam a kezemben füstölt. Volt, aki már kívülről mondta a római kánont, én meg azt sem tudtam, mi az” – idéz fel néhány nehézséget a tanulmányai idejéből.

„Életpasztizatom alapján azokhoz állok közelebb, akik nem beleszülettek az Egyházba, hanem most ismerkednek vele. Átérzem, mi foglalkoztathatja őket, milyen benyomásaik lehetnek az Egyházzal, bele tudom élni magam a helyzetükbe, mert emlékszem, én mi mindent tartottam furcsának annak idején. Egykor nagyon távol állt tőlem a papi hivatás, sőt az is, hogy egyáltalán betegyem a lábam a templomba, most pedig a saját kéréssemre fognak felszentelni. Valamiért így is kellettem Istennek. Érdekes, de azt akarta, hogy a liturgiában én nyújtsam majd át a testét az embereknek. Hihetetlen dolog megtapasztalni az Úr életeteket átforgató erejét. Mindannyian átélhetjük ezt, csak nyissuk meg előtte a szívünket.”

Megerősödtem Jézus szerető jelenlétében

„Vágyakozás van bennem. Hamarosan úgy állhatok az oltár mög,

hogy kimondom a szent szavakat, és Krisztus testévé és vérévé változik át a kenyér és a bor. Meglátogathatom a haldoklókat, feladhatom a betegek kenetét, és a bűnbocsánat szentségében Isten irgalmasságát közvetíthetem az embereknek” – mondja Kiss Géza. Vallásgyakorló családban nőtt fel. Az elsőáldozásra készülve élte át azt az élményt, hogy Jézussal beszélgetni tud, hogy meg lehet szólítani őt, és választ kaphat tőle.

A középiskolás évek során bizonyos értelemben ő is eltávolodott a hitétől, de templomba járó maradt. Bár korábban is voltak közösségi tapasztalata, igazi közösségre a felsőfokú tanulmányai idején talált. A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolára jelentkezett, majd amikor befejezte a katekéta alapszakot, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán folytatta a tanulást a mesterképzéssel.

Gézában már a gimnáziumban megfogalmazódott, hogy az ő útja a papság. „Egy szentáldozás utáni csendben szólított meg az Úr. Gyere, és szolgálj nekem! Jó érzés volt felismerni a hívását, de bizonytalankodtam. Halogattam a döntést, de a katekéta szakkal a hivatás közelében maradtam.”

A papszentelés küszöbén állva így fogalmaz: „Úgy érzem, jól döntöttem. A szemináriumban időnként elfogott a bizonytalanság, pedig jó volt ott lenni, és a lelkem mélyén tudtam, hogy itt a helyem. Amikor felmerült bennem a kérdés a hivatással kapcsolatban, gondolkodtam, imádkoztam, és az Úr elé vittem az érzéseimet a szentségimádásban. Elég vagyok erre a feladatra? Képes leszek jól csinálni? Tudom teljesíteni ezt a feladatot? Ilyen kérdések dolgoztak bennem. Jézus szerető jelenlétében megerősödtem, és megértettem, hogy itt fogom megtalálni a boldogságomat.”

A diakónusi gyakorlat további bizonyosságot hozott számára. „Jól érzem magam ebben a szolgálatban. Vannak nehezebb feladatok, sok temetésen vettem részt, és néha kihívást jelentettek a hittanok. Úgy gondolom, jó kapcsolatot sikerült kialakítanom a hívekkel és a munkatársakkal. Úgy láttam, örülnek nekem, szerető közösségbe kerültem Soroksáron. Nem tudom, mit hoz majd a papi életem. De bármilyen lesz is, a Jóis-

Kiss Géza

ten kezében vagyok, és ez segít engem. Ha meghívott, célja van velem. Izgalommal és egy kis félelemmel várom, hogy elkezdődjön a papi szolgálatom.”

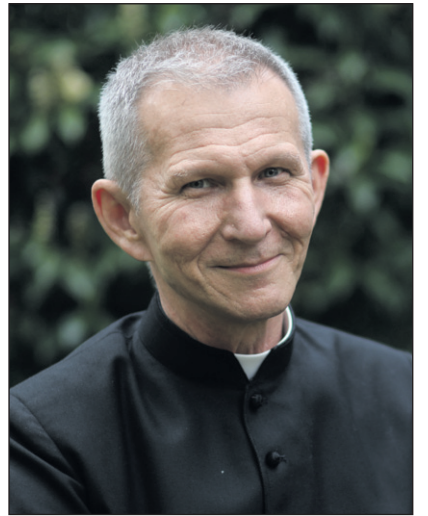
Évtizedek hűsége teljesedik be

Különleges életút, egyedi történet Őri Imréé, akit hatvanhárom évesen

szentelt pappá Erdő Péter bíboros. „Dolgozni szeretnék. Különböznem kellene itt? Egy derékba tört pályára folytatódik most. Új lehetőséget kaptam” – indítja a beszélgetést.

Imre tizenhét évesen jelentkezett a papságra, a szegedi szemináriumba járt egy évig. A családja azonban elengedte a választását, ezért nem folytatta a tanulmányait. Megházasodott, és gyermeke született. Az oltártól azonban sosem szakadt el. 1982-ben költöztek a családjával Békásmegyerré, ahol a Szent József-plébánia aktív tagja lett. Fiatal felnőttként ministrált, segített a plébánosnak, amiben tudott. Temetői kántorként elkísérte temetésekre, liturgikus munkatársként mindig ott volt az oltár körül.

Elvégezte az Országos Hitoktatási Bizottság hitoktatói tanfolyamát, és bekapcsolódott a ministránsok felkészítésébe. Folyamatosan képezte magát, elvégezte a Pázmány Péter Hittudományi Akadémia levelező tagozatát, plébániai munkatársak számára indított főgyházmegyei tanfolyamra járt, részt vett a Szent Jero-

Őri Imre

mos Bibliatársulat bibliaapostol-képzésén, majd teológiai végzettséget szerzett a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. Életcélja volt, hogy állandó diakónusként szolgálhasson majd. 2002-ben lektor, 2006-ban akolitus lett. Miután megövezgyült, egyre tovább haladt az elköteleződés útján. 2020-ban diakónussá szentelték, és kérésére kivételes lehetőséget kapott Erdő Péter bíborostól: az elmúlt évben az Érseki Papnevelő Intézet növendékeként készülhetett a papságra.

Imre szolgálni vágyását gyerekkori élményei alapozták meg. Újpesten, a Szent József-templomban nőtt bele a hitbe. Egy olyan közösséghez tartozott, amelyet az illegalitásban is a hivatásának élő szalézi szerzetes, Bíró Lóránt vezetett, aki nagy hatással volt a fiatalokra. Elhívta őket a templomba, kórust hozott létre számukra, minden héten vitte őket kirándulni, szindarabot adott elő velük, korrepetálta őket. Imre életre szóló élményeket szerzett itt. Ma is emlékszik arra, ahogy a kirándulásokon menet közben énekeltek, majd megpihentek és falták a parizeres kenyeret, gumilabdával fociztak, a csomagjaikból készített kapura játszottak. Ekkor szövődött benne az az elszakíthatatlan kötelék, amely azóta is a templomhoz köti. Itt érezte meg Isten hívását, és ezért jelentkezett annak idején a szemináriumba.

„A papság számomra azt jelenti, hogy megmutathatom, Jézus szeretni akarja az embereket, az élet minden területén mellettük akar lenni. Különös küldetést érzek az idősek és a gyászolók felé, de jól megtalálom a hangot a fiatalokkal is. Mindig örömet leltem a szolgálatban. Az hajt, hogy az emberek részesülhessenek

általam Isten ígéjében és a szentáldozásban. Szeretném teljesen odaadni magam Istennek.”

Nem volt egyszerű dolga a szemináriumban, hiszen sosem könnyű a legidősebb szerepe. „Igyekeztem kedves és előzékeny lenni mindenki-vel, és megtaláltam a helyem a fiatalok között” – mondja.

Isten hívása annyira vonzó volt, hogy nem tudtam nemet mondani

A csupa mosoly arcú Riesz Domonkos papságában sokak munkája érett be. Milyen külső és belső utat járt be a hivatása megtalálásáig? Erről beszélgettünk vele a szentelése előestéjén.

Négygyermekes, vallását gyakorló keresztény családban született. „Kis-korunk óta jártunk templomba, és otthon is imádkoztunk. Amikor annyira kicsik voltunk, hogy még nem tudtunk szavakkal imádkozni, a szüleink énekeltek, mi pedig velük dúdolgattunk” – meséli. A testvérek cserkészek voltak, a városmajori plé-

Riesz Domonkos

bániára jártak, és a Szent Angéla Ferences Általános Iskolában és Gimnáziumban tanultak. Ma is jó barátságban vannak, a bátyja gyerekeit Domonkos keresztelte, az öccsével pedig együtt készül a papságra.

A gimnázium után a Károli Gáspár Református Egyetemen folytatta

a tanulmányait, pszichológiai szakon, majd két tanév után jelentkezett a szemináriumba.

Úgy érzi, a hivatása gyerekkorától kezdve fokozatosan bontakozott ki benne. Ötödikes volt, amikor az osztálykiránduláson, Szécsényben részt vettek egy gitáros esti imán. „Otthon éreztem magam a kápolnában, és ez a jó érzés sokáig elkísért.”

A következő meghatározó hitelménye egy hátizsákos vándortúrához köthető. A több napon át tartó eső miatt beszorult a csapatuk egy házba, ahol lelkinapot tartottak nekik. „A szentségimádás alkalmával arra biztatott a hitoktató és az atya is, hogy szólítsam meg Istent, mondjam el neki bátran, ami bennem van. Háromnegyed órán át csak mondtam és mondtam, ami a szívemet nyomta: soroltam a magammal való problémáimat, kudarcélményeimet a tanulásban és a kapcsolataimban. Jó érzés volt, hogy úgy éreztem, van valaki a vonal túlsó felén, aki meghallgat, és megnyugtató volt a jelenlétében lenni. Ez az imaélmény vezetett el oda, hogy jelentkeztem bér málkózni. Megtapasztalt valóság lett számom-

ra, hogy Isten jó. Egyre többször élttem meg, hogy ha rábízom a dolgaimat, akkor minden jobban sikerül.”

Domonkos felső tagozatos volt, amikor kötődni kezdett a városmajori plébániához. A csoportoknak ott mindig volt egy kortárs vezetőjük is a hitoktató mellett. Domonkos és az öccse ilyen vezetők lettek. Csépanyi Gábor atyával közösen szerveztek programokat. „Óriási lelkesedéssel fogtunk bele a munkába, sok fiatal meg tudtunk mozgatni. Megtapasztaltam, hogy a fiataloknak elsősorban nem nagy eseményekre, nem látványos dolgokra van szükségük, hanem a csendes jelenlételre, és arra, hogy a pap elérhető legyen számukra. Legyenek válaszaik, és össze tudja kapcsolni őket a Jóistennel.”

Amikor eljött a pályaválasztás ideje, „úgy akartam dönteni, hogy mindenkinek megfelelek. Szerettem volna legalább olyan jó lenni, mint a két bátyám, akikre felnézek. Úgy gondoltam, ha megkérdezem Istent, hogy mit szeretne tőlem, akkor még egy elvárással találkozom, ezért nem kérdeztem meg. Abban biztos voltam, hogy emberekkel szeretnék fog-

lalkozni, így pszichológia szakra jelentkeztem”.

Domonkos egyetemistaként is töretlen lelkesedéssel folytatta a plébániai munkát. Elsőéves volt, amikor egy lelkigyakorlaton úgy érezte, meghívást kapott Istentől. Elkezdte ugyan a másodévet, de lélekben már máshol járt. „A hívás vissza-visszatért, és annyira vonzó volt, hogy nem tudtam rá nemet mondani. Nem tudtam, mert nem is akartam. Tudtam, hogy én is ezt szeretném. Olyan papok mellett nőttem fel, akik rokonszenvesek voltak, akiket boldognak láttam a hivatásukban. Magával ragadott a tudat, hogy Isten hívása nem elvárás, hanem meghívás, és felszabadítóan éreztem az ígéretet, hogy az életben nem kell egyedül boldogulnom, hanem mindig ott van, ott lesz mellettem, és segít nekem.”

Domonkosban erős a bizonyosság: „Ezt a hívást nem csak megéri követni, hanem szeretném is. Elköteleződtem, és ez nagy szabadságot ad.”

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Uram, legyen meg a te akaratod

Papszentelést ünnepelnek az Egri Főegyházmegyében

Mintegy háromszáz fiatal várt a sorsára 2012-ben az olaszországi Porto San Giorgióban. Egy kosárból sorra húzták ki a neveket és az országokat, így dőlt el, hogy ki hová kerül szolgálatra. A sorshúzás eredményének megfelelően a nicaraguai Jorge Luís Altamirano Mendez és a Fülöp-szigeteki Noel Benedict Antasoda Tajos Magyarországra utazott. Mindketten a Neokatekumenális Út közösségének tagjai, a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium növendékei. 2013-ban érkeztek hazánkba. Megtanulták a nyelviünket, elvégezték Egerben a szemináriumot, és június 19-én Ternyák Csaba egri érsek pappá szenteli őket az egri bazilikában. A Redemptoris Mater Missziós Szeminárium kápolnájában beszélgettünk velük.

A közösségre olyannyira jellemző szépség itt is megnyilvánul, látjuk, milyen nagy gondot fordítanak a részletekre. Körülöttünk szinte minden szimbólum, már maga a tér is katekézis. „Ez vonzza az embereket, Istenhez hívja őket” – mutat körbe Benedict.

Egyre boldogabb, szabadabb és bátrabb vagyok

A fiatalember és a családja már a hazájában is tagja volt a Neokatekumenális Út egyik közösségének. A Fülöp-szigeteken mintegy hétszáz ilyen van. Óriási missziós erő rejlik ebben – mondja Noel Benedict Antasoda Tajos. „Látszik, hogy az emberek segítséget kapnak a közösségben, visszakerülnek az Egyházba, a családok újraépülnek, hivatások születnek.”

Ahogy a gyerekkoráról mesél, az arcán mindvégig ott a mosoly. „Átlagos családba születtem. A három testvér közül én vagyok a legidősebb. Ferences általános iskolába jártam, ott kezdtem ministrálni. Szerettem, mert vonzott a liturgia komolysága és szépsége, ott voltak velem a barátaim, ráadásul pluszpontot lehetett kapni érte hittanból. De a buzgóságomnak más oka is volt. A szentélyből jól ráláttam a lányokra, akikbe szerelmes voltam.”

A felhőtlen kezdetet azután mély krízis követte. A szülők úgy gondolták, jót tenne a fiuknak, ha önállóságot tanulna, ezért egy másik városba küldték középiskolába. „Valóban önálló lettem, túlságosan is. Eltávolodtam a családomtól, az Egyháztól, Istentől, még magamtól is elidegenedtem. Mindenhol kerestem a boldogságot, be akartam tölteni a kínzó belső ürességet, amit éreztem. Különféle bűnökbe estem. Részegeskedtem, drogoztam, elszöktem az iskolából. Mélypontra jutottam. Anyukám nagyon megijedt, elhurcolt a

templomba, és azt kérte, járjak a közösségbe. Eleinte nagy harc dúlt bennem, csak ültém és hallgattam. De ő nem adta fel. Idővel megéreztem, hogy a közösségben szeretettel vannak irántam, nem botránkoznak meg rajtam. Láttam, hogy körülöttem sok embernek megváltozik az élete, összetört családok épültek újra. A szeretetet, amit megtapasztaltam, nekem is lendületet adott. Ha létezik ilyen szeretet, azt érdemes követni, gondoltam. Így találkoztam Krisztussal. Megéreztem a Szentlélek hívását, és végül kimondtam: Uram, legyen meg a te akaratod. Olyan halás vagyok a szeretetedért, hogy nem tudok mást tenni, halálból szolgálni, követni szeretnélek.”

Benedict a papság melletti döntését követően három éven át Manilá-

Noel Benedict Antasoda Tajos

anyaországra, második családra. Szinte mindennap küzdök a honvágygal, de az Úr műve, hogy az Egyház iránti szeretetem mindig felülmúlja ezt. Nap mint nap megtapasztalom Isten irgalmát és hűségét, egyre boldogabb, szabadabb és bátrabb vagyok” – vallja.

Benedict számára igazi örömet jelentett a diakónusi gyakorlata. „Szeretek az emberekkel lenni, mert tudom, hogy közöttük járva, rajtuk keresztül alakulhat ki bennem az életszentség. Egyedül nincs szeretet, nincs hit, mert az közösségi valóság. Látom, az Úr arra hív, hogy együtt legyek az emberekkel. Ha tele vagyok élettől, mások is részesedhetnek ebből az életből” – mondja.

Isten mindig válaszol

A nicaraguai fiatal nagy szegénységben nőtt fel. Hazájában az utóbbi években egyre erősödik a diktatúra, számos támadás éri az Egyházat. „Nehéz nálunk a helyzet, de keresztény ország vagyunk, és a megpróbáltatások között is igyekszünk megélni a hitünket. Ki akarunk tartani” – kezdi a beszélgetést Jorge Luís Altamirano Mendez. Nagycsaládból származik, a nyolc

testvérből ő az ötödik. Nehéz körülményeik ellenére nem a gondokról mesél, hanem arról, milyen szép a városuk, amit körülvesznek a hegyek, hogyan gondoskodik róluk Isten, és miként támogatják egymást az emberek.

Nicaraguában a Neokatekumenális Út közösségei kapaszkodót nyúj-

Jorge Luís Altamirano Mendez

tanak a szegénységben élő embereknek. Jorge is így került szoros kapcsolatba Istennel. A közösségben tanulta meg, mit jelent kitartani a hit mellett. Az Egyház jelen van a hívek között, a püspökök és a papok nem hallgatják el az igazságot az emberek elől, és tükröt tartanak az államnak, akkor is, ha ez nem tetszik az ország vezetésének. Az Egyház jelen van a társadalomban, és figyelmeztet.

Jorge tizenöt éves volt, amikor először hallotta a Neokatekumenális Út katekéziseit. Belépett a közösségbe, és onnantól fogva részt vett az Egyház életében. Egyre közelebb került Istenhez, de igazából nem tudta, mihez kezdjen az életével. Abba akarta hagyni a tanulást, mert úgy gondolta, munkával többre viheti az életben. Fontos volt számára, hogy rendszeresen eljárjon a közösségbe. Ez sokat jelentett számára, amikor nem tudta, merre induljon. „Ebben a helyzetben szólított meg az Úr, arra kért, hogy kövessem bárhová. Ez a bárhová számomra végül Magyarországot jelentette.”

Elmeséli, hogyan történt mindez: „El Salvadorban részt vettem egy ifjúsági találkozón. Az egyik dicsőítősen azt kérték, hogy álljanak fel azok

a fiatalok, akik a papságra készülnek. Amikor elhangzott ez a felhívás, én is felálltam, hogy kifejezzem, követni akarom Jézust. Tizenhét éves voltam ekkor. Ezután beléptem a közösségünk szemináriumába. Másfél év elteltével jutottam el Olaszországba, onnan pedig Magyarországra.”

Jorge is a Porto San Giorgióban tartott lelkigyakorlaton vett részt. „Ez az alkalom nagy találkozás volt az Isten ígéjével. Egy héten át azért imádkozunk, hogy szóljon hozzánk az Úr, és mutassa meg a hivatásunkat. Ezt követte a sorolás. Kihúztak egy országot, egy szemináriumot, utána pedig a nevet.”

Jorge számára először nehéz volt az élet Magyarországon. „Egy kisvárosból származom, az a hely volt az én világom. Ki kellett lépnem onnan, idegen nyelvű és kultúrájú emberek közé kerültem. A magyar nyelv elsajátítása sem volt könnyű. Egy év után kezdtem végre kicsit érteni, beszélni. Más volt kultúra is, megküzdöttem azért, hogy kapcsolatba tudjak lépni az emberekkel. Szeptemberben lesz kilenc éve, hogy itt vagyok. Talán már mondhatjuk, hogy megszoktam itt, szeretem a magyarországi életet, kivéve a hideget. Az Úr arra hív, hogy itt legyek. Ha jobban megismerek valakit, olyankor mindent sokkal jobbnak érzek. A magyar emberek nyitottak” – mesél a nehézségeiről és az örömeiről a Fülöp-szigetéről származó pap.

Jorge Matyóföldön, a mezőkövesdi Szent László-plébánián végezte a diakónusi gyakorlatát. „Átéreztem, arra hív az Úr, hogy másokat szolgáljak. Erős hitű emberekkel találkoztam, ez sokat jelentett nekem.” Jorge számára erőforrás, hogy a Redemptoris Mater szeminárium missziós közösségében élhet, ahol az imádság, az elmélkedések, a megosztások átszövik a mindennapokat. „Mindezekben keresztül Isten szól hozzám. Minden helyzetben választ ad a kérdéseimre, és ez nagy segítség nekem. Az embert eléri gondok, szenvedések, és ha ezeket Isten nélkül kell megélnie, az nagyon nehéz. Ha azonban a szenvedésben meglátja, hogy vele van Isten, akkor úgy érzi, hogy mindennek megvan az értelme. Ezért folyton fürkészem Isten szavát, és tudom, ha keresem, mindig válaszol.”

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attil

Úgy léphetünk pályára, ha hiszünk a győzelemben

Eb-s beszélgetés a „Szólj be a papnak!”-esten

Hihetiünk a győzelemben? Tekintve, hogy Magyarország három világ bajnok csapattal került egy csoportkörbe, provokatív a „Szólj be a papnak!” programsorozat legutóbbi alkalmának kérdésfeltevése. Lelkipásztorok, egy válogatott játékos és egy vezérszurkoló beszélgetett június 7-én az óbudai Kobuci kertben fociról, hitről és e kettő kapcsolatáról.

A magyar válogatott Eb-szereplése apropóján hirdetett beszélgetést a „Szólj be a papnak!” kocsmisszió. A Gundel Takács Gábor moderátor vezette beszélgetés során Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök, Fejes Csaba római katolikus pap, az esztergomi Érseki Papnevelő Intézet prefektusa, Hamberger Ádám vezérszurkoló és Telek András válogatott labdarúgó vallottak hitükről, a focihoz fűződő kapcsolatukról.

Mind a négyen szeretik a focit, mindannyian a Ferencváros táborába tartoznak, ma is dobog bennük a Fradi-szív. Játékosként és szurkolóként mindig ott vannak a magyar és a nemzetközi labdarúgás nagy – dicső és szomorú – pillanataiban. Hisznek a győzelemben, mert azt vallják, mindig úgy kell kimenni a pályára, hogy győzni fogunk, és ezért meg is kell tenni mindent, kinek játékosként, kinek szurkolóként.

Fabiny Tamás felelevenítette a kamaszkori lázas szurkolásokat, amikor jártak a Fradi-meccsre, futottak a rendőrök elől, és amikor úgy érezte, meg kell vallania szolidaritását a csapatával, kirakta az iskolára az édesanyja varrta Fradi-zászlót, amelyet az igazgató büntetésül tűzbe dobott, de a pernyét Fabiny Tamás megőrizte – úgy érezte, kiállításával és a megaláztatás vállalásával tett valamit a csapatért.

Mit jelent a hit, mi a hit, és mi a vakhit; hinni Istenben, a csapatban, a győzelemben – boncolgatták a kérdést a beszélgetőtársak. Mindannyian megvallották hitüket. Mindannyian hívő környezetben nőttek fel, Csaba, András és Ádám katolikus családban. András szerint a hit sokat tud segíteni abban, hogy a focista, ha kikerül a rivaldafényből, ne kallódjon el, hogy megtalálja akkor is élete értelmét. Csaba atyában egy válogatott játékos tizenöt évesen még arra vágyott, hogy nagy focista legyen, és edzői szerint ehhez megvolt benne a tehetség, akarat és szenvedély. „Isten szeretetéért elhagytam azt az utat, amire vágytam. Isten felé fordultam, és abban hittem, hogy jó papja leszek.” A vezérszurkoló a vakhit kapcsán megszólítva érezte magát. Önmagát jó értelemben vett fanatikusként tekinti, aki azért, amiben hisz, mindent képes megtenni. Ez nem azonos a rossz értelemben vett vakhittel, ami a kétegyenlős hitet jelenti. Ugyanakkor beismeri, hogy a szurkolók át tudnak esni a ló másik oldalára.

Hihetiünk a győzelemben – ez a kérdés ma minden focirajongót foglalkoztat. Mielőtt nemmel válaszolnánk, András arra emlékeztetett, annak idején Franciaországban sem hi-

hettük, hogy olyan eredményeket tudunk elérni. „Látok erőt a válogatottban; fontos, hogy biztatást kapjanak a szurkolóktól. Valóban nem vagyunk esélyesek; a realitás az, hogy nem jutunk tovább. De ha úgy gondoljuk, hogy kikapunk, minek ülnénk le a tévé elé?” Csaba atya is ezen a véleményen volt: „Feljön bennem a régi focista. Aki nem hisz a győzelemben, be se kapcsolja a tévét! Nekem stabil a hit, ez menni fog. Szerintem segítene a fogadalmak. Én azt mondtam, ha kijutunk az Eb-re, bajszot növeszték. A maszk alatt ez könnyű volt, de amióta lekerült a maszk, humor tárgya vagyok.” Ádám szerint ha a realitás talaján állunk is, úgy nem lehet kimenni a pályára, hogy „verjete meg, de ne nagyon”. Úgy lépünk a gyepre, hogy meg kell nyerni a meccset, és ezért mindent megteszünk. Mi, szurkolók hiszünk a győzelemben, és ebben kell erősíteniünk a csapatot. Én sokszor beszélgettem Istennel meccs közben.

Be lehet, be szabad imádkozni egy gólt? Ezzel kapcsol-

atban Fabiny Tamás elmesélte: együtt nézte egy kisebb csapat az Izlanddal játszott meccset, és ő bizony 0–1-nél elmondott magában egy fohászt. Aztán eszébe jutott, püspöktársa pedig Izlandért könyöröghet. Így most Isten válasszon? A püspök szerint az a fontos, hogy legyünk sportszerűek, az emberi méltóság tiszteletével és felszabadult lélekkel nézzük a meccset. De azért... „Istenem – motyogom magamban –, mi az neked, tedd meg már, ha ez a gyerek annyira kéri. Állj be öt percre. Vagy kettőre. Akárha láthatatlanul is. Segítsd ezt a szegény csetlő-botló csapatot. S ha már itt jársz köztünk, és volt öt perced a focira, miután leveszed a szerelésed, lezuhanyozol és újra utcai ruhába öltöazol, ne hagyj itt rögtön bennünket. Mert nem csak a csapat csetlik-botlik. Állj egy kicsit a hátunk mögé, tedd a vállunkra a kezed” – idézett Fabiny Tamás Lázár Ervin Foci című írásából.

A beszélgetőpartnerek több kérdést kaptak az egyházi közösség, gyülekezet, a pap és a szurkolótábor, vezérszurkoló

közös pontjairól. Ádám szerint a szurkolói közösség is olvasztótégely, ahol a csapat szeretete köti össze a tagokat. „Mást gondolunk a világról, csak a Fradi a közös. Egyetlen, de erős közös pont.” A B középben nem ritkán hétezer ember van. Őket vezetni kell. Szükséges, hogy elfogadják az adott vezető szavát. Például amikor 6–0-ra kikaptunk, el kellett érni, hogy az emberek ne a pályán kössenek ki. A szurkolói élethez hozzátartozik az is, hogy sok eseményt szerveznek közösségépítés céljából.

Ő mint vezérszurkoló rá kell, hogy érezzen, hogyan tudja felpörgetni a lelátón a hangulatot, és ezáltal a csapatot. „El kell találni, mit vesznek át az emberek, hogy együtt dobjanak a Fradi-szív. De el kell dönteni azt is, meddig buzdítunk, és hol van helye a kritikának. Ha látjuk, hogy mindent megtesznek, elfogadható a vereség is.”

Csaba atya szerint nagyon fontos közös elem a testvérieség, az összetartozás, mely nyitott mindenki felé, és segít ennek az érzésnek a megtapasztal-

lásában. Ezért szokta vinni a ministránsokat meccsre, hogy megélik, milyen, amikor egy céllal vannak testvérien együtt, mert ez nagymértékben segítheti a közösségi érzés kialakulását. Lelkipásztorként számára nagyon fontos a közösség összetartásának kialakítása. Jelenlegi feladata a papnevelésben az, hogy harminc vezetőből vezető formáljon, hogy harminc különböző világot tudjon egy irányba vinni, megtalálva a differenciált segítség útjait. Legnehezebbnek az idő problémáját tartja, hogy abból mindenkire személyesen kellő mennyiség jusson.

Fabiny Tamás szerint is sok hasonlóság van a kétfajta vezetésben. Lelkipásztorként ő leginkább a felelősséget hangsúlyozza, azt érzi feladatának, hogy őrizze a kiegyensúlyozó egységet, melyben a gyülekezet tagjai a különbözőségek ellenére elfogadják egymást.

András a játékos oldaláról beszélt a kapcsolatról. A jó és rossz megnyilvánulásokat is látja. Azt is, amikor a szurkolótábor akkor is eljött velük a meccsre, amikor garantált volt számukra a vereség, és azt is, amikor az úton bezárják a benzinkutakat, félve a huliganizmus megnyilvánulásaitól.

A beszélgetés sokfelé kalandozott. Szóba került a labdarúgás elüzettesedése, a hazaival szemben az idegenlégiós játékosok helyzetbe hozása, a szurkolótáborok identitásában a felekezeti, társadalmi hovatartozás; felmerült a szabálytalanságok megítélése, a csibészesség elfogadhatósága is.

A foci szeretete hosszan a Kobuci kertben tartotta a hallgatót.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Ferenc pápa 2020. december 8-án, Szeplőtelen fogantatás ünnepén Szent József-évet hirdetett. Ádám Miklós biblikust, az Esztergomi Hittudományi Főiskola oktatóját arra kértük, tekintsen végig a Szentíráson, és mutasson rá, mi jellemző az apaságra általánosságban, illetve az egyes bibliai személyek életében. A sorozat kilencedik részét adjuk közre.

Csak hogy eloszlássunk egy félreértést: biológiai apának lenni nem kunszt. Nevelőapának lenni, az a teljesítmény. (És ebből a szempontból lényegtelen, hogy egyúttal ő a biológiai apa is, vagy sem.) Erre egy jó barátom hívta fel a figyelmemet, még amikor Rómában tanultunk, és éppen a Dávid és Absalom történetet hozta példának.

Túl vagyunk a Batseba-incidensten, meghalt a gyermek, de született egy másik, akit Dávid Salamonnak nevez el. Úgy tűnik, az élet visszatért a rendes kerékvágásba, a dolgok mennek a maguk útján. Megengedem, még az is lehet, hogy Dávid kezd elfeledkezni arról, hogy az esethez kapcsolódik egy hosszú lejárati következmény: az a bizonyos átok Dávid házára és a kardra vonatkozóan.

Gyakran találkozunk azzal a sajnálatos ténnyel, hogy az őszötvességi édesapák nem igazán tudnak bánni a fiaikkal. Problémát okozott ez már Jákob és József esetében, de gond volt Éli és a fiai kapcsán, s nem nehéz előre megmondani, hogy bajt

MIT JELENT MA APÁNAK LENNI A BIBLIA SZERINT? (9.)

Dávid és Absalom

fog okozni Dávid családjában is. Rádásul Dávidnak meglehetősen sok fia van. Hogy közülük ki kerül majd trónra az apjuk halála után, már csak azért sem eldöntött kérdés, mert Dávid összesen a második királya az országnak, és az első olyan, aki előreláthatóan dinasztiát alapít. Korábban ilyen szempontból egyszerű volt a helyzet. Volt egy próféta, aki egyúttal bírós is volt, valamint szükség esetén hadvezér, Isten megmutatta neki, hogy kinek a fejére kell ráönteni az olajat, akkor aztán az lett a vezető, és a probléma meg volt oldva. Ugyanez működött még a királyság kezdetén is, hiszen Sámuel találja meg Saul, hogy aztán fölkenje királlyá. De még Dávid is így lett Izrael királya, amikor Saul méltatlanná vált a feladatra.

Dávidnak azonban megígérte Isten, hogy a véreből származó utódot ültet a trónra. Igen ám, de melyiket? A legkézenfekvőbbnek a legidősebb tűnik, Amnon. Csakhogy ő nem a legszerencsésebb választás, már csak azért sem, mert Dávid másik fia, Absalom megöli. És nem mondom, hogy legalább egy bizonyos mértékig nem értem meg. Nekem is van húgom. Amnon beleszeret Absalom húgába, Támárba, de oly nagyon, hogy elcsalja magához és megerőszakolja. Majd dolga végeztével megundorodik a lánytól, és kidobja

a házából. (Már pusztán ez a tény is megérne egy külön cikket.) Dávid nem tesz semmit, Absalom pedig nem feledkezik meg az esetről. Egy alkalommal ünnepséget szervez a király fiainak, ahová elhívja Ammont is, és az étkezés alkalmával megöli.

Absalomnak természetesen menekülnie kell, hiszen megölte a trón várományosát. Bár néhány év múlva a király megbocsát neki, ez nem jelenti azt, hogy Absalom ne tartaná felelősnek a királyt az események alakulásáért. Absalom attól kezdve, hogy visszatér Jeruzsálembe, fű alatt szervezkedik a király ellen azzal, hogy az egyszerű népet a maga oldalára állítja. Amikor pedig minden előkészület megtörténik, és az északi törzsek támogatása is biztosítva, Absalom nagy sereg élén tér vissza Jeruzsálembe, Dávidnak pedig menekülnie kell. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy már az Urija-incidens idején is öreg volt a király, elképzelhetjük, milyen nehézkes vele menekülni. És mintha ez nem lenne elég, a Saul nemzettségéből való Simi a király elé megy, hogy átkozza és kövekkel dobálja, amiért szerinte elárulta Saul házát, és mert vérengző ember. Dávid keservesen sír, és nem engedi, hogy Simit bárki is bántsa. Tudja, hogy Siminek igaza van. Az események illetően alakulásáért legalább részben őt terheli a felelősség.

Szükségszerű, hogy apa és fia végül összecsapjanak. Absalom mellett szól a számbeli fölény, Dávid serege mellett viszont a rutin. Három hadvezére, Joáb, Abisaj és Ittaj megbízható, kipróbált öreg katonák. Ez pedig végül az ő oldalukra dönti el a küzdelmet. Olyan helyen ütköznek meg Absalom seregével, ahol a számbeli vagy a technikai fölény keveset ér. A sűrű erdőben Dávid seregei okosabban taktikáznak, Absalom serege szétszóródik, Absalom pedig, a gyönyörű, hosszú hajú ifjú éppen ékessége miatt nem tud elmenekülni: a haja beleakad egy alacsony fa ágaiba, ő pedig ott marad ég és föld között lógva.

Hiába a király korábbi nyomatékossága, hogy Absalomot kíméljék meg, Joáb odamegy, három lándzsát beledőf a mellkasába, mivel pedig még mindig van benne élet, levágatja a fáról és agyonvereti.

Dávid keservesen sír, a sereg pedig úgy tér vissza azon a napon, mintha elvesztette volna a csatát. Mert a király gyászol. Gyászolja a fiát. Emlékezzünk, amikor a gyermek, aki a Batsebával történt házasságtörésből származott, és akinek a nevét sem tudjuk meg (az ilyesmi ritka az Ószövetségben) megbetegedett, Dávid, amikor közbenjárt érte, voltaképpen a gyász rítusaival könyörgött a fiáért. De amikor az meghalt,

a király magára vette a királyi ruhát, evett és ivott. Elismeri, hogy ennyit tehetett a fiáért. (Félre ne értsen senki, egy csecsemőkorban elhunyt gyermek szinte elviselhetetlen tragédia, pusztán a szembeállítás miatt fogalmazok sarkosan.)

De amikor Absalom meghal, hiába a sereg győzelme, hiába a lázadás leverése, a kapu megnyílása, ami immáron visszavezet Jeruzsálembe, a királyi trónra, a király keservesen gyászol. Mert biológiai apának lenni nem kunszt. De Absalomnak Dávid a nevelőapja volt. Jusszon ez eszünkbe, amikor Józsefről elhamarkodottan azt mondjuk, hogy Jézusnak „csak” a nevelőapja volt.

Úgy gondolom, a történethez tartozik még egy dolog, amit fontos megértenünk. Amikor Dávid megölette Uriját, csak hogy elvehesse a feleségét, megmutatta a fiainak, mi mindent tehet meg a hatalom birtokosa büntetlenül. Így egyértelmű volt, hogy a hatalom birtoklásáért a fiai ugyanilyen gátlástalanul fognak cselekedni. De amikor Absalom felázadt ellene, Dávid számára nyílt egy utolsó esély, hogy megmutassa a hatalom igazi természetét. Mert csak aki igazán hatalmas, engedheti meg magának, hogy megbocsásson. Mert annak a megbocsátása nem gyengeség vagy szükség, hanem megkérdőjelezhetetlen erő. De Joáb megfosztja ettől a királyt, amikor agyonvereti Absalomot, mint egy kutyát. Az apai tekintély többek között a megbocsátásra vonatkozó hatalomban nyilvánul meg. Élünk vele okosan.

Anyaként tekint az Egyház az elváltakra

Frankó Tamás érseki bíró a házasság érvénytelenítéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

– Miért kínálja fel az Egyház az érvénytelenítés lehetőségét?

– Az Egyház édesanyaként tekint magára, aki szembenéz azzal, hogy a gyermekei mindezen eszközök és a házasság szentségének bőséges kegyelmei ellenére is rászorulnak Isten irgalmára. Gyarló emberek vagyunk, hibákat, bűnöket, gyengeségeket hordozunk magunkkal. A mai világban a polgári válás bevett eljárás lett. Az életre szóló elköteleződést jelentő házasságra is ráütötte a bélyegét az a mentalitás, hogy minden és mindenki lecserélhető: ha rosszul működnek köztünk a dolgok, ha már nem szeretlek úgy, mint az elején, akkor keressék mást. Amikor a házások emiatt nagy fájdalmakkal, nehézségekkel küszködnek, és a kapcsolatuk törést szenved, az Egyház felkínálja a semmisségi eljárást, a házasság érvénytelenítését. Ennek során az egyházi bíróság az igazságszolgáltatás és az irgalmasság szempontjait egyszerre érvényesítve megvizsgálja a házasságot, különösen annak kiindulópontját. Ha van olyan indok, amely már a házasság kezdeténél fennállt, és amely alapján a házasság érvénytelensége kimondható, akkor megállapítja azt.

– Milyen könnyítéseket tett Ferenc pápa 2016-ban?

– Az egyházi bíróság korábban két fokon vizsgálta a házasságot, és ha mind a kettő azonos eredményt hozott, akkor lehetett kimondani a házasság érvénytelenségét. Ferenc pápa újítása, hogy amennyiben nem bonyolult ügyről van szó, akkor első fokon is ki lehet mondani az érvénytelenséget. A Szentatya elérhetőbbé akarta tenni az eljárást azok számára, akik rendezni szeretnék az állapotukat. Ennek megfelelően az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében Erdő Péter bíboros úr felállított egy tanácsadói szolgálatot. A cél az, hogy ha valaki a polgári válása után élne az érvénytelenítés lehetőségével, akkor a segítségére legyenek ebben olyan személyek, akik jól ismerik azt.

– Milyen folyamatra kell számítania annak, aki kéri a házassága érvénytelenítését?

– Először keresetlevelet kell készítenie a felperesnek. Ebben a dokumentumban kitér arra, hogyan jött létre a házassági beleegyezés, a megismerkedéstől kezdve részletezi a házasság különböző állomásait, a gyermekek születését, a kríziseket, feltárja a felmerült problémákat, főképpen azt, ami a polgári válásig juttatta őket. A házasság történetének ismertetése mellett adatokat is meg kell adnia. Ki kell választania a megfelelő egyházi bíróságot, amelyhez benyújtja a dokumentumot. Fordulhat ahhoz az egy-

házmegyei bírósághoz, amelynek a területén a házasságot kötötték, vagy bármelyik fél lakóhelye szerinti bírósághoz. A házasságkötés időpontját, helyét bizonyító dokumentumot, a polgári válással kapcsolatos végzést, a keresztlevelet, a házassági levelet is csatolnia kell, de benyújthat szavahihetőségi igazolást is, amelyet egy, a feleket jól ismerő paptól kérhet. A keresetlevélben meg kell nevezni a percímet, azaz az okot, amely a házasság érvénytelenségét valószínűsíti. Ennek megállapításában segíteni tud a tanácsadó szolgálat vagy egy egyházi ügyvéd. Percím lehet például, ha az egyik fél színlelésben volt a házasságkötéskor, de pszichikai természetű okok is megnevezhetők. Az egyházi eljárás során tanúkra is szükség van, akiket a keresetlevélben meg kell nevezni.

A dokumentum benyújtása után a bíróság befogadó határozatot hoz, majd három egyházi bíró megvizsgálja a házasságot, és egy hosszabb folyamat végén meghozzák az ítéletet. Rajtuk kívül fontos szerepe van még a kötelékvédőknek, aki a házasság érvényessége mellett hoz fel érveket, és a jegyzőnek, aki a dokumentumokért felel.

– Hogyan történik a felek és a tanúk meghallgatása?

– Ne tárgyalótermi szituációt képzeljünk el! Az ügynevezett ügyhallgatók egy-egy alkalommal meghallgatják a feleket, megpróbálják kideríteni az igazságot az érvénytelenségi okokról. Az alperes szintén hozhat tanúkat, és nyilatkozhat arról, hogy szerinte a házasság érvényes vagy érvénytelen. Ha az alperes nem jelenik meg a meghallgatáson, az nem ok arra, hogy a semmisséget a bíróné mondják ki. Fontos, hogy a tanúk érdemben tudjanak beszélni a házasságról, és a feleket gyerekkoruktól vagy a megismerkedésüktől fogva ismerjék. Ez a családtag vagy barát a saját véleményét képviseli, nem az egyik vagy a másik fél szócsöve. Az igaz-

mondásról eskü formájában nyilatkoznak a peres felek és a tanúk is.

– Mi történik az ítélehozzatal során?

– A kötelékvédő kifejti a véleményét, majd a három bíró tanácsot tart, és megválaszolják azt a kérdést, hogy bizonyosságot nyert-e a házasság érvényessége. Amennyiben nem kerül sor fellebbezésre, akkor az ítélet eredménye a házasság érvénytelenségének kimondásával a felek szabad állapotát eredményezi. Ennek birtokában új házasság megkötésére is lehetőség nyílik. Ha a bíróság a házasság érvényességét mondja ki, akkor a félnek lehetősége van fellebbezés benyújtására, és az ügyet másodfokon is megvizsgálja egy felsőbb bírósági fórum.

– Általában milyen motiváció hajtja az elváltakat, hogy érvényteleníttessék a házasságukat?

– Előfordul, hogy valaki a hit fényében szeretné rendezni az életét: ha polgárilag már elvált, ne éljen egyházilag érvényes házasságban. Legtöbbször azonban az előző házasság tönkremenetele után a felek új kapcsolatra lépnek, amely a tapasztalatuk szerint jobban működik, mint az előző, úgy érzik, megtalálták a boldogságukat valaki más mellett. Hosszú lelki folyamatot járnak be, mire eljutnak ideig. Az Egyház édesanyaként szeretne jelen lenni, azt keresi, hogy a lelki sebek hogyan gyógyíthatók. A gyógyulás hosszú útján a házasságuk halálát megelőző lelkivezetőhöz, gyónatóhoz fordulva sok segítséget kaphatnak.

– Mikor érdemes belevágni az érvénytelenítés folyamatába?

– Akkor, ha megszületett az emberben a döntés, hogy elindul ennek a lelki gyógyulásnak az útján. Készen kell állni arra, hogy egy vallomás sok sebet felszakít, szembe kell nézni a sérülésekkel és az emberi gyengeségekkel. Az el-

járás a magánélet szféráit tárja fel, ehhez lelkierő kell.

– A gyerekek hogyan élik meg az érvénytelenítést? Segít nekik, ha a szülők rendezik az életállapotukat?

– Magam is elvált szülők gyermeke vagyok, tudom, milyen törést okoz a szülők egymás iránti szeretetének a hiánya. A gyerekeknek is gyógyulásra van szükségük. Boldogságukhoz a szülő boldogsága is hozzátartozik. Sokszor az az illúzió él a felekben, hogy a gyerek nem érti még a dolgokat. Értelmileg lehet, hogy nem, de érzelmileg nagyon is, minden rezdülést érzékel. Fon-

lóval való kapcsolattartása rendezett, és a szülő esetleges új házasságában kialakul egy stabil, saját élete, akkor biztonságban érzi magát.

– A válást elszenvető gyerek gyakran továbbviszi a kapcsolatába a szülői mintát.

– Az elvált szülők gyermeke sajnos küszködik a saját emberi kapcsolataiban. De nem lehetetlen ezeket a helyzeteket úgy kezelni, hogy a végén többlettel jöjjen ki belőlük. A tapasztalat az, hogy a Jóisten sokszor a töréseinken, a sebzettségeinken keresztül tud minket gyógyítani. Fájdalmas élethelyzeteket is a hasznunkra fordíthat, hogy azok végső soron a fejlődésünket, a kibontakozásunkat szolgálják. Az elvált szülők gyereke a felnőtt életében el fog jutni oda, hogy megérti, a Jóisten ezen a történetesen keresztül is tudott adni neki valamit, ami gazdagította az életét.

– Ez a belső folyamat évekig eltart a felekben. Szentségekhez járulhatnak ezalatt? Milyen feltételek mellett áldozhatnak, illetve nem áldozhatnak?

– Ez egy összetett kérdés az egyházi tanításnak. Az a személy, akinek egyházilag érvényes a házassága, polgárilag elvált és újból polgári házasságot kötött, a házasság szentségével ellenkező életállapotban él, ezért a szentáldozás és a szentgyónás lehetősége normál körülmények között nem áll a rendelkezésére, csak halálveszélyben. A szentségek a lelki gyengeségünkben is segítenek, ugyanakkor az Istennel való találkozásnak olyan alkalmak, melyekre az embernek méltónak kell lennie, és ezt az előbb említett tényezők kizárják. Ha valakit egy egyházi házasságban elhagytak, és nem köt új polgári házasságot, netán a polgári válást sem akarja, akkor az illető továbbra is a szentségekhez járulhat.

– Hívó emberként nem könnyű megélni, hogy kudarcot vallott a családi élet, és ez

még a hitéletet is jelentősen befolyásolja.

– Nem szabad büntetést látni abban, ha valaki nem járulhat szentségekhez. Továbbra is tud imádkozni, részt vehet nyilvános liturgián, törekedhet a bűnbánatra. Nem eszköztelen ebben a helyzetben sem. Amíg nem tudja rendezni az életállapotát, addig egy sajátos időszakot élhet meg, melyben törekedhet arra, hogy felélessze a vágyát a szentségek iránt. Az Egyház senkit nem akar végérvényesen kizárni a szentségek világából, hiszen neki az a legfontosabb, hogy mindenki megkaphassa azokat a segítségeket, amelyek által eljuthat az üdvösségre.

Manapság mindenhez érzelmi alapon állunk hozzá. Mégis van egy objektív rend, ami szerint működik a világ. Az Egyház ezt nem önkényes módon találja ki, hanem a kinyilatkoztatásból vezeti le. A házasság felbonthatatlanságáról maga Jézus tanít, a férfi és nő kapcsolatát új dimenzióba emeli, szentséggé teszi, méltóságot ad neki. Az embernek arra kell törekednie, hogy eszerint éljen, ehhez ragaszkodjon. Olyan világban élünk, melyben az objektív elemeket mint ha kivennék a világ működéséből, az Egyház pedig szigorúnak és vaskalaposnak tűnik.

– Főegyházmegyei szinten hogyan alakult az érvénytelenítések száma az elmúlt időszakban?

– Azt mondhatom, hogy a Ferenc pápa által bevezetett módosítást követően a figyelem középpontjába került a téma. Mivel Budapest is az egyházmegyénkhez tartozik, nálunk sok ügy indul, évente körülbelül száznyolcvan. A módosítás eredményeként az utóbbi időben általában gyorsabban fejeződik be az eljárás, a beadástól számítva körülbelül egy év, mire az első ítélet megszületik.

– A világ által felkínált út sokszor könnyebbnek tűnik.

– Amikor valaki a keresztény életforma mellett dönt, számolnia kell azzal, hogy számunkra az erkölcsi mérce világosan ki van jelölve, és azt kell szem előtt tartanunk. A nehézségek ellenére a keresztény élet szép út. Ahhoz hasonlítanám, mint amikor egy hegycsúcsra izzadva, nagy nehézségek árán jutunk fel, de ott kinyílik előttünk a világ távlata, és megérthetjük, miért kellett végigküzdenünk az utat. Gyakran elkövetjük azt a hibát, hogy a bűnről beszélünk az erények hangsúlyozása helyett, pedig azok sokkal fontosabbak. Amikor hűségben a másik mellett élve folyamatosan kimondom az igent, egy erényt gyakorlok, amely sajátos boldogságot, stabilitást, biztonságot ad. Ha ez működő boldogság, akkor a két fél ki tud bontakozni. Ennek a szépségéről kellene sokkal többet beszélnünk.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

IMAÓRA

Kütvölgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Gálgóczy u. 49. (BKK: Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig)

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. 2021. május 1-jétől október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órákor kezdődő szentmisére várják a zárandókat a festői szépségű Mária-kegyhelyen. A kegyhely Sárlos Boldogasszony-napi búcsúját az ünnep másnapján: július 3-án, az első szombati szentmisén, 11 órákor tartjuk.

A Szent Imre-kápolna Szeretláng-imacsoportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk: www.szeretlang.info.hu – Programok: június 17., csütörtök 17 órától szentségimádás lesz édes Hazánkért. Minden magyar imádkozzon minden magyarért!

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldogá avatásáért: 2021. július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldogáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órákor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért ima-szándékok mellett rendszeresen másért is fohászknak égi Édesanyánkhöz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókéért és a magányosokéért, keddenként a katolikus oktatási intézményekéért és a fiatalokéért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsi.egyhazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

HÁLAADÓ SZENTMISE

A Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templomban 2021. június 19-én (szombaton) 17 órákor Dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek a magyar szabadság napja, valamint pappá szentelésének 45. évfordulója alkalmából hálaadó szentmisét mutat be.

GYÉMÁNTMISE

Pásztor Győző prépost, kanonok gyémántmisét tart 2021. június 20-án 10 órai kezdettel a dabas-sári Mária Mennybemenetele római katolikus templomban.

LELKIGYAKORLAT

MEGNYITOTTUNK! Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Mórész Zsigmond út 139.): Július 7-én 18 órától 10-én 13 óráig „Ne félj, nem itéllek el. Kiút az abortusz okozta fájdalomból”. Lelkigyakorlat Kovács Ferenc diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. Július 29-én 18 órától augusztus 1-jén 13 óráig *Kardos Csongor* ferences házfőnök atya lelkigyakorlata. Részvétel védettségi igazolással lehetséges. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

KIÁLLÍTÁS

„Eucharisztikus csodák a világban” és a „Népek igaza” Isten szolgálja Márton Áron püspök hitvallóról készült kiállítás tekinthető meg a Budapest, VIII. kerület Tisztviselőtelep Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templomban június 4-től szeptember 12-ig vasárnaponként 10-12 óráig, hétköznap a szentmisék alkalmával. Mindenkit szeretettel hívnak és várnak.

ADÁSVÉTEL

JÓ ANGAL KÖNYVESBOLT Budapest, a Ferenciek terén. A Pax Kiadó könyvei is megtalálhatóak kínálatunkban. Kapható: Sienai Szent Katalin: Dialógus, Lélekmentő füzetek, Valtorta Mária-könyvek, stb. Tekintse meg kedvezményes ajánlatunkat is! www.joangyal.hu, T.: 06/20-775-2453

ÁLLÁS

A ZALAEGERSZEGI SZÜZ MÁRIA SZEPLŐTELEN SZÍVE PLÉBÁNIA kántort keres. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal és a munkabérgény megjelölésével a zeg3@martinus.hu e-mail-címre küldött levélben. Bővebb információk: <http://zeg3.martinus.hu>

ÉLETJÁRADÉK

HA ANYAGI GONDJA VAN, és kevés a pénz az élethez, életjáradéki szerződést kötnék Önnek ingatlanért cserébe, ottlakás nélkül. Nagy összegű készpénzt és havi járadékot kínálok. Leinformálható család vagyunk. T.: 06/20-941-6368

ELTARTÁSI, ÉLETJÁRADÉKI SZERZŐDÉST kötnék budapesti vagy egri ingatlanért, akár plébánosi ajánlással. T: 06/30-561-7821

INGATLAN

BUDAPEST, IX. BAKÁTS TÉRI 4,5 szobás, 144 nm-es, felújított, cirkófűtésű, erkélyes, napfényes, 4. emeleti lakásunk eladó. Két lakással vagy irodává alakítható. Tel.: 06/20-823-3741

Keressen minket a Facebookon is!

Nem tud dönteni?
Mi megkönnyítjük a választást.
**AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT,
MELY LEVÁSÁROLHATÓ
AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLTBAN.**

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen húsvétra, névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük.
Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

A hirdetések tartalmáért és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

69/190 CM, humán és közgazdasági érdeklődésű közgazdász római katolikus férfi hasonló érdeklődésű, független, magas, csinos, nemdohányzó, budai vagy belvárosi diplomás hölgy ismeretségét keresi, 64-69 évig. Telefonszámot válaszlevéllet a Kiadóba kérem. Jelige: hit és szeretet.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

TÖBB ÉVTIZEDES tapasztalattal vállaljuk ólomüvegablakok restaurálását, tervezését, kivitelezését. *Tóth Erzsébet* tel.: 06-20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

QUASI-MODO Kft. Padfűtés (svájci fűtőfóliával), harangvillamosítás, toronyóra-felújítás és -kiepítés, programórák, hangosítás, dallamjáték, énekszámkijelző. Honlap: quasi-modo.hu E-mail: kapcsolat@quasi-modo.hu T.: 06/30-940-8223 *Sárdi György*

**Piliscsabán
a Nagyboldogasszony Ház**
idősek otthona

festőien szép környezetben,
kiváló közlekedési adottságokkal,
szívnvalas ápolás-gondozás biztosításával,
nyugodt, családias légkörben várja
hölgy lakók jelentkezését.

2081 Piliscsaba, Kálmán király útja 15.
Tel.: +36 30 816 0205
E-mail: nbahaz@invitel.hu

ZARÁNDOKLATOK A VIA SACRA-VAL:

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

2021. július 23-25. | 3 nap | 49.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Deák Csaba** parókus

ZARÁNDOKLAT ERDÉLYBE

2021. augusztus 5-9. | 5 nap | 74.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

2021. augusztus 17-22. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Fernandes Loyd** verbita atya

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

2021. augusztus 18-22. | 5 nap | 124.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Kercza Asztrik** ferences atya

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2021. augusztus 23-29. | 7 nap | 164.900 Ft/fő

Lelkivezető: **Virth József** kapucinus atya

www.viasacra.hu | +36 20 500 5050

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. JÚNIUS 14.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátsas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Mészáros Ákos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Veres András püspök megáldotta a lébényi Szentháromság-szobrot

Május 29-én, Szentháromság vasárnapján az ünnepi szentmisét követően Veres András megyéspüspök megáldotta a lébényi Szent Jakab Látogatóközpont udvarán újonnan felállított Szentháromság-szobrot.

Az emlékművet 1754-ben Eva Gerlachi készítette a Szentháromság tiszteletére. A felső és alsó szegélyén is párkánydíszes kőhasábon öt méter magas, korinthuszi fejezettel záródó homokkő oszlop áll, melyen a Szentháromság szimbolikus ábrázolása látható. Az emlékmű alapzatát képező, vaskerítéssel övezett kőhasábon barokkos növényi ornamentikával szegélyezett mezőben a következő felirat áll németül: Ezt az oszlopot Gerlachi Éva asszony készítette a Szentháromság tiszteletére 1754.

A pestisjárványok elmúltával a túlélők gyakran állítottak pestisoszlopoknak is nevezett, többnyire a Szentháromság ábrázolásával díszített fogadalmi emlékműveket ré-

szint hálaadásképpen, részint oltalmazásul a „fekete halál” újabb pusztítása ellen.

Hazánkban jellemzően a 18. században létesültek ilyen pestisoszlopok. Talán ezek sorába illeszkedik a barátföldpusztai Szentháromság-szobor is. Az emlékoszlopot övező vaskerítésen belül, alig egyméternyire az emlékmű mögött egy neki háttal álló, ugyancsak homokkőből faragott kőhasáb áll. Mérete, arányai és a felső, vízszintes lapjából kiálló fémcsonk arra engednek következtetni, hogy egy ma már nem azonosítható másik emlékoszlop vagy emlékkereszt alapzata lehetett. Előlapján gótikus számjegyekkel az 1768-as évszám olvasható.

Az emlékoszlop a Szentháromság-szoborral Barátföldpusztáról került a lébényi látogatóközpont udvarára felújított állapotában, restaurálását a Magyar Képzőművészeti Egyetemen végezték. A szobor megáldása előtt Zomborác Tamás restaurátor röviden ismertette a helyreállítás történetét.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Purgerné Vadródi Erzsébet

Veszprémi Főegyházmegye Átmenetileg elköltözik az érseki hivatal

Az első látványos szakaszához érkezett a veszprémi vár felújítása. Hosszas előkészületek után ideiglenesen a Boldog Gizella Szemináriumba költözik a Veszprémi Főegyházmegye érseki hivatala. A veszprémi püspökség (1993 óta érsekség) ezeréves története során saját elhatározásból most költözik el először a központi hivatal a várból.

Udvardy György érsek videoüzenetben ismertette az átmeneti költözés hátterét:

A Gondviselő Isten ajándékaként a következő években a vár jelentős épületállományát, az egyházmegye tulajdonában lévő épületeket és a kiemelkedő műemléki értékkel rendelkező épületeket tudjuk megújítani. Ez részben az egyházmegye lényeges és reális szükségleteit is kielégíti, részben pedig ez a felújítási sorozat, amire már

idők óta nem fordult elő, hogy a püspök ne a várban lakott volna.” Most erre kerül sor, s közel két évre van szükség ahhoz, hogy felújítsák a jelentős épületeket – elsődleges célként megjelölve azon terek kialakítását, ahol 2023-ban a látogatókat, turistákat, vendégeket tudják fogadni: ezek közé számítanak a palota belső terei, a székesegyház, a Boldog Gizella-kápolna és a Szent György-kápolna. Az egyházmegyei múzeum számára kialakítandó Körmeny-palotát, a levéltárnak és a könyvtárnak helyet adó épületeket is felújítják.

„Nagy munka ez, ezért vállaltuk, hogy ennek az ideje alatt az egyházmegyei hivatal másik épületben, a szeminárium épületében végezze a szolgálatát. Mind az organizáció, mint pedig a szakmai előkészítés megfelelő fokon van, és ebben is bízva reméljük, hogy a tervezett időpontra a tervezett felújítások elkészülnek.”

nagyon régóta készülünk, amely az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozatra való felkészülésnek is részét képezi.

Most érkeztek el ahhoz a ponthoz, amikor a munka intenzitása és a rendelkezésre álló időkeret megkívánja, hogy az egyházmegye hivatala és főbb szervezetei ne a várban végezzék munkájukat.

„Nem könnyű döntés ez, és szokatlan is mindannyiunk számára, hiszen a török

Az építkezés folyamatáról szeretnék tájékoztatni a város lakóit, a Veszprémi Főegyházmegye területén élőket, a paptestvéreket: ezért időről időre regisztráció alapján indított túsókat szerveznek, melyek során szakemberek vezetésével meg lehet tekinteni az építkezés egyes fázisait.” – mondta Udvardy György érsek.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Emberhalásszá lett Papszentelést ünnepeltek Debrecenben

Kocsis Fülöp érsek-metropolita június 6-án pappá szentelte Szaplóczay Márk diakónust Dunaújvárosban – azon a helyen, ahol segédlelkészként hirdeti majd az evangéliumot.

„Emberk halássza” – emelte ki a főpásztor a napi evangéliumból. – Jézus föllépése azzal az eseménnyel kezdődött, amikor meglátott a Galileai-tó partján két testvérpárt: Simont, akit később Péternek nevezett, és fivérét, Andrást, valamint Zebedeus fiait, Jakabot és Jánost; és hívta őket: kövessetek!

Jézus meghívásával kezdődik minden. Minden Istennel kezdődik, és csak annak van távlata, amit Isten kezd meg.

Isten meghív mindenkit, és minden embernek ad célt is, amelyet meg kell találnia, amely felé haladnia kell. A cél megtalálása a saját hivatás megtalálása: ami a mi utunk, feladatunk ebben az életben. Ha ezt megtalálja az ember, boldog lesz ezen az életúton, s bármilyen nehézségek is következzenek, tudja, hogy Isten indította el, ő hívja és vonzza a cél felé – mondta Kocsis Fülöp.

A hivatások különbözőek – éppúgy, ahogyan az emberek is. Az Úristen tudja, hogy ki-kí milyen ember, és annak megfelelő hivatást ad. Minden hivatás személyre szabott, a sajátját kell kinek-kinek megtalálnia.

Ha nem teljesítjük Isten meghívását, ott egy fájdalmas seb marad a családban, az Egyházban, az emberiség testében – emelte ki a főpásztor. – Akkor lesz boldog, kiteljesedett személyisége az embernek, ha megtalálja hivatását, s igent mond Isten hívására. E egyszerű hírt kell elvinnie egy papnak mindenkihez, s tudatnia, akivel csak lehet, hogy Isten gondviselő szeretetéből senki sem ma-

rad ki, senki sem születik véletlenül a világra, mindenkinek feladata van.

A papnak is személyre szóló tanításokat kell adnia.

Ezt akkor tudja megtenni, ha a mindenekelőtt Istennel egyesül. Ezért a papság szentsége elsősorban Krisztussal való egyesülést jelent, a meghívás is erre szól – zárta tanítását az érsek-metropolita.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Küldetésünk a szolgáló szeretet Beer Miklós püspök papot és diakónust szentelt Esztergomban

Beer Miklós nyugalmazott püspök június 5-én az esztergomi ferences Szent Anna-templomban pappá szentelte Szabó Péter ferences szerzetest és diakónussá Balázs Jeromos ferences szerzetest.

Köszöntőjében Beer Miklós a jelenlévőknek – többek között a megjelent ferences szerzetestársaknak, a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium diákjainak – elmondta: idén lesz ötvenöt éve, hogy 1966-ban pappá szentelték.

„Sokáig én is csodálkozva tettem fel a kérdést, hogy Ferenc pápa miért mossa meg olyan gyakran a társadalom peremére szorult emberek, akár éppen a börtönben lévő rabok lábát. Hogy tehet ilyet egy pápa, nem túlzás ez? – mondta homíliájában a nyugalmazott megyéspüspök. – Lassan értettem meg, hogy a pápa, aki Assisi Szent Ferenc nevét vette fel, jól érti, hogy a mindent teremtő Isten osztozik velünk a küzdelmeinkben, sőt vállalta értünk a kínhalált, hogy megmutassa szeretetének jelét.” Ezt próbáljuk megérteni, elhinni, hogy az Isten Jézus Krisztus személyében ezt tette, ugyanakkor feladatul adta nekünk, hogy mi is döbentsük meg egy kicsit a világot a szolgáló szeretet példájával – tette hozzá a szónok.

Beer Miklós arról is beszélt, hogy Isten önmagát a Jó Pásztor képében tárta fel: megesis rajtunk a szíve, amikor látja elesettségünket, tévelygésünket.

Jézus búcsúbeszédében mondta: „Jobb nektek, ha elmegegyez, mert eljön a Vigasztaló, aki mindörökké veletek marad.” S az Úr a Lélek által képesé tesz bennünket a szolgáló szeretetre.

Ne aggodalmaskodjunk tehát, higgyünk az ő szeretetében, és hogy általunk akar reményt, bátorítást adni az embereknek – buzdított Beer Miklós püspök.

Hangsúlyozta: „Amikor a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülünk, érezzük a fe-

lelősségünket, hogy csak akkor tudunk reményt adni másoknak, ha elhiszük, hogy Jézus itt van velünk, köztünk és bennünk.

Higgyétek el, hogy a szentáldozásban Jézus képviselőjévé lettetek egészen sajátos módon!”

A szenteltek – Szabó Péter OFM és Balázs Jeromos OFM – az Esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium tanári karának tagjai.

Szabó Péter egy Fejér megyei sváb faluban, Száron nőtt fel. Szentelése után, úrnapi ünnepén szülőfalujában tartotta primíciáját.

Közvetlenül az érettségi után belépett a Kisebb Testvérek Rendjébe. A jelöltség évét Szegeden, a noviciátust Szécsényben töltötte, majd hat éven át egyszerű fogadalmas növendékként tanult a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán teológiát.

Jelenleg az esztergomi ferences gimnázium tantestületének tagja.

Balázs Jeromos OFM tíz évvel ezelőtt lépett a ferences rendbe. Már középiskolásként készült a papságra. A Szentendrei Ferences Gimnáziumban érettségizett; teológiai tanulmányait idén fejezi be. Tavaly az ELTE-n magyar-latin szakos tanári diplomát szerzett.

Jelenleg Esztergomban a 8. osztályosok prefektusa.

Rendi nevét a szent életű Huszár Jeromos OFM tiszteletére vette fel, aki éppen abban az évben hunyt el, amikor ő belépett a közösségbe, ugyanakkor a nagy bibliafordító, Szent Jeromos személyisége is közel áll hozzá.

Körössy László
Fotó: Gieszer Richárd

Az ökumené rejtett útjai

Püspöki titkárok találkozója

Első alkalommal szerveznek ökumenikus találkozót július 20. és 23. között püspöki titkárok és irodaigazgatók számára evangélikus, katolikus és református részvétellel. A kezdeményezés előkészítésére június 3-án megbeszélést tartottak a három egyház képviselői. Csúry Csaba, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki tanácsosa; Kardos Ábel, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöki tanácsosa és Varga Norbert, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye irodaigazgató-helyettese egyeztetett a közös tervekről. Találkozásuk helyszíne az Északi Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatala volt.

A Szilágyi Erzsébet fasorban található épület kertjében fehérasztal mellett zajlott a beszélgetés, amelynek célja mindenekelőtt a júliusra tervezett országos találkozó operatív előkészítése, illetve a sajtó tájékoztatása volt.

Az országos találkozót két-évenként rendezik meg. Idén, az első alkalommal az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye lesz a vendéglátó. Az eseménynek az esztergomi Szent Adalbert Központ ad majd otthont. 2023-ban a Magyarországi Evangélikus Egyház, 2025-ben pedig a Magyarországi Református Egyház látja vendégül az ökumenikus találkozó résztvevőit.

„A Katolikus Egyházban már hagyománnyá vált titkártalálkozók tapasztalata azt mutatja, hogy sok támogatást tudunk nyújtani egymásnak a megbeszéléseknek köszönhetően. Az egyházak közötti szorosabb kapcsolattartás még inkább segítő erő lehet. Előfordulhatnak például apró félreértések a püspökeink között, egy-egy rejtettebb gondolat, amit ők nem biztos, hogy kimondanak. Ilyen esetekben az egyik titkár fel tudja hívni a másik titkárt, és a köztük kialakult közvetlen és oldott viszonyunk köszönhetően tisztázni tudják az adott kérdést. Mindketten elmondhatják, mi és miért fontos az egyházuknak, és egyeztetésük eredményét továbbítani tudják a főpásztoruk felé. Így nem csúsznak el az információk, és máris jobban megvalósulhat az ökumené” – világítja meg az együttműködés jelentőségét Varga Norbert. Csúry Csaba tapasztalata szerint a főpásztorok találkozásain többnyire elvi döntések születnek, az operatív ügyeket rendszerint a közvetlen munkatársak tartják kézben. „Titkári szinten nyíltabban tu-

Varga Norbert

lelkipásztorokkal és az egyházközségekkel, illetve koordinálják a hivatal működését. Közvetlen főpásztori munkatársakként feladatuk ellátásához empátiára, diszkrécióra, talpraesettségre, intelligenciára és pontosságra, naprakészségre van szükség. „Tevékenységünk akkor sikeres, ha szintén nem is látszunk, de jótékony, támogató közreműködésünket mégis mindenütt érezni lehet” – fogalmaznak. Csúry Csaba szerint a titkár a püspök meghosszabbított keze. Olyan ember, aki felelősséggel tartozik a közösségért, és aki püspökével együtt a lelkészek életével kapcsolatos terheket is hordozza. Varga Norbert a kapcsolattartás fon-

tosságát hangsúlyozza. „Hidat kell képeznem a szolgálati papság és a főpásztor között. Ezért el kell nyernem, és meg is kell őriznem a papok bizalmát, ami nagy kihívást jelent. Nem akarok bólogató Jancsi lenni, az utasításokat közvetlenül végrehajtani, hanem képviselni szeretném a papságot. Ugyanakkor segítenem kell a főpásztor szándékának megvalósulását, utasításának végrehajtását a papok között, akkor is, ha ezt elsőre esetleg elutasítják. A helyes aránynak meg kell lennie ahhoz, hogy valóban Krisztus ügyét tudjam szolgálni” – mondja az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye irodaigazgató-helyettese. Kardos Ábel, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöki tanácsosa, aki 2003 óta dolgozik főpásztor mellett, a bizalom alapvető fontosságát hangsúlyozza, és úgy fogalmaz: „A titkárnak el kell találnia az egyensúlyt, éreznie kell, hogy mennyire lehet szűrő, és mennyire kapu.”

A Katolikus és a Református Egyházban is nagy hangsúlyt kap ebben a feladatkörben az adminisztráció. Az Evangélikus és Református Egyházban a jelenlegi titkárok püspöki tanácsosi címmel is rendelkeznek. Csúry Csaba kifejti, három felekezetben némileg különböző lehet, de lényegében mégis azonos. Mindannyian a főpásztor munkáját segítik, kapcsolatot tartanak a

tanácsosi címmel is rendelkeznek. Csúry Csaba kifejti, három felekezetben némileg különböző lehet, de lényegében mégis azonos. Mindannyian a főpásztor munkáját segítik, kapcsolatot tartanak a

tanácsosi címmel is rendelkeznek. Csúry Csaba kifejti, három felekezetben némileg különböző lehet, de lényegében mégis azonos. Mindannyian a főpásztor munkáját segítik, kapcsolatot tartanak a

tanácsosi címmel is rendelkeznek. Csúry Csaba kifejti, három felekezetben némileg különböző lehet, de lényegében mégis azonos. Mindannyian a főpásztor munkáját segítik, kapcsolatot tartanak a

HÍREK KÉPEKBEN

● **Erdő Péter mondott homíliát** Michels Antal ezüstmiséjén június 13-án, Páduai Szent Antal emléknapjának délelőttjén a budapest-józsefvárosi Szent József-templomban bemutatott ezüstmisén. Michels Antal hálát adott Istennek az elmúlt huszonöt év papi szolgálataért.

● **Az ózdi Széchenyi István Katolikus Technikum és Gimnázium** 2013-ban került az Egri Főegyházmegye fenntartásába. Az intézménynek az idei évtől Aquinói Szent Tamás a védőszentje. Ebből az alkalomból június 10-én ünnepséget tartottak az iskolában, amelyen részt vett Ternyák Csaba érsek is.

● **A Regnum Marianum közösség vezetői** június 9-én szabadtéri szentmisén vettek részt a margitszigeti Szent Mihály-kápolna mellett. Ezzel a misével nyitották meg újra a járvány miatti megszorítások után a személyes találkozók sorát, valamint köszönhették a közösség tavasszal megválasztott új vezetőségét, a „Hatokat”. A szertartást a közösség újonnan megválasztott vezetője, a házfőnök, Horváth István atya vezette.

mányzati gyakorlatba, így már személyében is az ökumené hordozója.

A találkozó során szóba került az is, hogy a két püspöki tanácsadó, illetve a főegyházmegyei irodaigazgató-helyettes milyen viszonyt ápol a főpásztorával. Csúry Csaba úgy

Csúry Csaba

gondolja, hogy a munka megkívánja a jó kapcsolatot, ami kölcsönös áldozatokkal jár. „Nem szabad hagyni, hogy elcsússzon a jó viszony. Ennek hiányában nem tudunk egymással bizalmi légkört kiépíteni. Ha törés, fennakadás történik, arra törekszünk, hogy azt mielőbb rendezzük. Félreértések, kommunikációs pon-

tatlanságok természetesen lehetnek, mint mindenhol.”

Kardos Ábel szerint is fontos cél a jó munkakapcsolat, amit erősíthet, ha informális találkozásokra is lehetőség nyílik, a hivatali környezettől távol.

Varga Norbert szerint nagy értéket jelent a kölcsönös tisztelet, amely a közte és Erdő Péter bíboros között fennálló kapcsolat jellemzője. „Bíboros úr bölcsességét és intelligenciáját lenyűgözőnek tartom. Ugyanakkor öröm számomra, hogy értékeli bennem a lelkesedést, a lelkipásztori érzéket és az egyszerűséget. Jó megélni azt is, hogy kölcsönösen igyekszünk tanulni egymástól.”

A titkártalálkozó kezdeményezői szerint az egymással való személyes kapcsolat, a közösség építése, a közös pontok és a különbségek megismerése segítheti fejlődésüket a szolgálatban, és hozzájárulhat az ökumené erősödéséhez, egy új, közösségi szinten való megéléséhez. Ezt fejezi ki a júliusra tervezett országos találkozó mottója is: „A Hegy – hely, ahol találkozunk.” A mondat utal a szövetségekötés helyszínére, ahol nem csak Istennel, hanem egymással is találkozhatnak az emberek.

A július 20. és 23. között megvalósuló együttlétre mindhárom felekezet felkért egy-

egy előadót. Pál Ferenc a konfliktus- és stresszkezelésről, Pröhle Gergely a diplomáciában szerzett tapasztalatairól, Lovas András az új gyüleke-

Kardos Ábel

zet elindításának tapasztalatairól és az ezzel foglalkozó lelkészek mentorálásáról beszél majd. A találkozón az előadások mellett nagy hangsúlyt kapnak a beszélgetések, illetve különböző kulturális és szórakoztató programok is.

A három felekezetet képviselője a június 3-i egyeztetés során megtalálta a közös hangot. Oldott hangulatú találkozójuk távlatot nyit az ökumené elmélyítésének.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita